

Kendelse

afsagt den 16. december 2025

Sag nr. 2025-02487

[Klager]

mod

TV 2

[Klager] har klaget til Pressenævnet over udsendelsen *"Gud er din læge: Fri os fra det onde"* bragt henholdsvis den 20. november 2024 og 27. november 2024 på platformen TV 2 PLAY og TV 2, et indslag i Go' aften Live bragt den 20. november 2024 på TV 2 og artiklen *"Læge stopper øjeblikkeligt – opsøgte kvinde i eget hjem"* bragt den 20. november 2024 på nyheder.tv2.dk, idet han mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager] har navnlig klaget over TV 2s brug af skjulte optagelser.

1 Sagsfremstilling

Den påklagede udsendelse

TV 2 bragte den 27. november 2024 kl. 20.50 udsendelsen *"Gud er din læge: Fri os fra det onde"* på TV 2. Udsendelsen, som er anden episode i dokumentarserien *"Gud er din læge"*, varer ca. 34 minutter og har været tilgængelig på platformen TV 2 PLAY siden den 20. november 2024 med følgende omtale:

"En læge på den psykiatriske afdeling, hvor [Afdøde] var indlagt, er også præst i Pinsekirken. Med skjult kamera undersøger vi hans syn på dæmonuddrivelser."

Af udsendelsen fremgår blandt andet følgende:

[Tidskode 00:07-00:27]

Der vises optagelser af [Sønnen], [Datteren] og [Broren], som er familie til afdøde [Afdøde]. De sidder ved et bord og ser skjulte optagelser foretaget af TV 2s muldvarp, Freya, af sit møde med [Klager]:

"Speak, voiceover: Det vi ser her er en præst i Pinsekirken, der er ved at udføre en dæmonuddrivelse på det, han tror er en kvinde med psykiske lidelser.

[Klager]: Jesus, hvad end der kan være af clairvoyance eller yoga eller hvad det er, så smider vi det ud nu i Jesu navn.

Speak voiceover: Men han er ikke kun præst i pinsekirken. Han er også læge på en psykiatrisk afdeling.”

[Tidskode 09:08-11:48]

Der vises optagelser af [Datteren] og [Sønnen], der sidder i en sofa og foretager et telefonopkald til [Klager]:

”[Sønnen]: Vi skal ringe til [Klager]

Speak, voiceover: [Sønnen] og [Datteren] har lige siden fundet af sms'en fra deres mor til [Klager] undret sig over, hvorfor han kom på besøg. Og om det var som læge eller præst. Mødet i hendes hjem fandt sted ti dage, inden hun begik selvmord.

[Telefonen ringer]

[Sønnen]: Hallo.

[Klager] (telefonisk): Ja, det er [Klager] her.

[Sønnen]: Hej [Klager], du taler med [Sønnen]. Jeg er søn til [Afdøde], som jeg ikke ved, om du kan huske.

[Klager] (telefonisk): Jo, jo, jo.

[Sønnen]: Hun har skrevet en sms til dig, hvor hun skriver: ”Tak for det dejlige besøg.”. Og jeg ved, at du var nede og besøge hende.

[Klager] (telefonisk): Og det møde, det er ganske rigtigt. Der havde hun det sådan set godt. Jeg havde to med fra kirken, og vi havde en god snak. Det mindes jeg sådan set som en god stund, og der var hun egentlig rimelig balanceret. Jeg synes egentlig, at hun havde det rimelig godt.

[Sønnen]: Så I skulle bare mødes for at snakke? Eller, ja, hvorfor kom I ind i et møde?

[Klager] (telefonisk): Hun havde jo opsøgt mig til en gudstjeneste, hvor jeg så ikke var til stede. Så havde hun så ringet til mig. Det endte så med, at jeg så ligesom sagde: ”Okay, det er længe siden, du var indlagt, og vi skal ikke blande det sammen. Så vil jeg tage to med, og så kan vi tage en enkelt snak.”

Der klippes til optagelser af et hus. Herefter klippes der til optagelser af interview med henholdsvis [Ekspertkilde A], professor og overlæge i Region Hovedstadens Psykiatri, og [Ekspertkilde B], lektor i sundhedsret på Aalborg Universitet:

”*Speak, voiceover*: Besøget i [Afdøde]s hjem foregik godt en måned, efter at hun blev udskrevet fra psykiatrisk afdeling.

[Ekspertkilde A]: Man kan ikke som læge privat opsøge en patient og missionere. Det er simpelthen uetisk og misbrug, mener jeg, af ens ansættelsesforhold på det pågældende sygehus.

[Ekspertkilde B]: Når man, som vi ser her, sammenblander de roller med hinanden, så er det problematisk, fordi man sammenblander rollen som læge og rollen som privatperson. Og så er det udtryk for en ualmindelig dårlig dømmekraft.”

Der klippes tilbage til optagelserne af [Datteren] og [Sønnen], der har en telefonsamtale med [Klager]:

”[Sønnen]: Ja, så altså, da du kom ned til hende, da var det som præst?

[Klager] (telefonisk): Ja, det var som præst. Jo, ja, fuldstændigt. Vi snakkede ikke psykiatri der. Nej, nej, nej, nej, nej. Det var fuldstændig, men selvfølgelig, det man kan sige der, min refleksion, det er jo så, at en ting er jo, at jeg kan skelne de to kasketter ad.

[Sønnen]: Ja.

[Klager] (telefonisk): Det kan man jo sige, det er jo den grundlæggende tanke som både ledelsen i psykiatrien og også jeg, og alle mine kolleger er hundrede procent uenige i, at den ligger jo den tanke, at den idiot til [Klager] kan selvfølgelig ikke finde ud af ikke at blande det hele sammen.”

[Tidskode 12:52-13:46]

Der vises optagelser af indgangen til Psykiatrisk Afdeling [Bynavn A], og herefter vises en visualisering med underlægningsmusik af en hånd og uforståelig tale. Der klippes til optagelserne af [Datteren] og [Sønnen], der har en telefonsamtale med [Klager]:

”*Speak, voiceover*: [Sønnen] og [Datteren] ved, at medlemmer fra det religiøse fællesskab [Fællesskabet] har været inde på den psykiatriske afdeling, hvor [Klager] arbejder, for at udføre en dæmonuddrivelse på deres mor. Derfor spørger de også ind til det.

[Klager] (telefonisk): Og alt det med det djævehalløjsa, og hvad ved jeg, det har jeg jo slet ikke haft overhovedet haft noget som helst med at gøre.

[Sønnen]: Ud fra et teologisk synspunkt, tror du, hun var besat?

[Klager] (telefonisk): Nej, det tror jeg ikke. Det tror jeg ikke. Hele det der dæmonhalløjsa, det går jeg sådan set som udgangspunkt en bue udenom. Det bliver let forkert og overdrevet og misforstået.”

Der klippes til et billede af bagsiden af [Klager]s bog ”[Titlen]”:

”*Speak, voiceover*: Lægen og præsten [Klager] kalder altså dæmonuddrivelse for ”forkerte” og ”misforståede”. Men er det hans reelle holdning?”

Af bagsiden af bogen ”[Titlen]” fremgår følgende tekst:

”Lægepræsten [Klager] arbejder både som læge på en psykiatrisk afdeling og præst i en frikirke.

Det er afgørende for fremtidige slægter, at vi nu har fokus på bæredygtighed, men hvad med ”væredygtighed”?

I hidtil ukendt omfang skyller stress, belastninger, angst, depression og andre sygdomme ind over os. Hver tredje dansker får en psykiatrisk diagnose.

”Væredygtighed” og psykens identitet finder den sydfynske lægepræst i de 16 temaer i Salme 23 fra bibelen. Han krydrer salmen med terapi: *ACT - Acceptance and Commitment Therapy*, som er et viralt redskab til at forny sindet. Her fokuseres på et værdibaseret liv, hvor formålet er at opnå psykologisk robusthed og fleksibilitet. Byggestenene er: Accept, bevidst nærvær, adskillelse, værdier, engageret handling og det iagttagende selv. Forfatteren har erfaret, at både Salme 23 og ACT i galop fart kan komme os til undsætning, når der er behov for liv, lys og lægedom.”

[Tidskode 13:54-15:52]

Der vises optagelser af TV 2s muldvarp, journalist Freya, der sidder i bil og tager et skjult kamera på. Herefter vises der skjulte optagelser foretaget af Freya inde fra Pinsekirken i [Bynavn B]:

”*Speak, voiceover*: Vores journalist Freya vil undersøge, hvad hans holdning er til dæmonuddrivelse, når han er i rollen som præst. Hun tager derfor skjult kamera på og besøger Pinsekirken i [Bynavn B] på [Området]. Men inde i kirken er det en anden velkendt person, hun først støder på.”

Der klippes tilbage til optagelser vist tidligere i udsendelsen. Optagelserne viser Freya og en kvinde, der sidder ved et bord. Kvindens ansigt er sløret på optagelserne:

”*Anonym kvinde*: Det, der også er med det her medicin, det er faktisk, at jeg tror ikke, at Gud han ønsker, at vi skal være på det, fordi han er vores læge.
Speak, voiceover: Det er kvinden, som besøgte [Afdøde] på psykiatrisk afdeling og gav Freya farlige råd om hendes antipsykotiske medicin.
Anonym kvinde: Kom ud i Jesu Kristi navn [uforståelig tale].
Speak, voiceover: Og lavede dæmonuddrivelse på hende.”

Der klippes tilbage til de skjulte optagelser foretaget af Freya inde fra Pinsekirken i [Bynavn B]:

”*Speak, voiceover*: Kvinden er altså ikke kun en del af det religiøse fællesskab [Fællesskabet]. Hun kommer også i den afdeling af Pinsekirken, hvor [Klager] er præst.
Anonym kvinde: Vil du ikke have noget, Freya?
Freya: Måske bare en kop kaffe, tror jeg.
Speak, voiceover: Mens de står og taler sammen, kommer [Klager] ind i kirken. Lægen og præsten, der har behandlet [Afdøde] medicinsk og religiøst.
Freya: Jeg kunne måske også godt tænke mig lige at hilse på [Klager].
Anonym kvinde: Skal vi se, om han er herude?
 [Den anonyme kvinde og Freya går udenfor, hvor [Klager] står og taler med en gruppe mennesker]
Anonym kvinde: Jeg tror, Freya lige vil hilse på dig.
Freya: Ja, jeg vil bare lige hilse på dig.

[Klager]: Pænt goddag, [Klager].

Freya: Ja, jeg vil bare lige hilse. Hej. Jeg har mødt [navnet er klippet ud], og hun har hjulpet mig rigtig godt ind i det hele.

[Klager]: Ja, godt.

Speak, voiceover: Efter en kort introduktion drejer samtalen sig ind på dæmonuddrivelser.

[Klager]: Nu arbejder jeg også som psykiater. Det ender lidt med, at man ligesom tænker, at så er der Gud og så er der Djævlén. Hele tiden en kamp inde i mit sind. Det synes jeg er hammerusundt, fordi det store er, at Jesus er kommet ind. Men det betyder ikke, at der ikke er tid til samtaler og nogle gange også udfrielser, så man ligesom får lukket den dør og får startet et nyt kapitel.”

[Tidskode 18:28-19:53]

Der vises skjulte optagelser foretaget af Freya inde fra Pinsekirken i [Bynavn B]. På optagelserne ses en masse mennesker, heriblandt [Klager], i et forsamlingshus. Der vises herefter skjulte optagelser af en samtale mellem Freya og [Klager]:

”Speak, voiceover: Freya er taget tilbage til Pinsekirken i [Bynavn B]. Målet med besøget er at finde ud af, om [Klager] selv foretager dæmonuddrivelser. Hvad hvis han for eksempel hører om, at man dyrker yoga eller andet, som her i Pinsekirken anses for at være okkult?

[Klager]: Hej.

Freya: Hej. Jeg bytter lige rundt.

[Klager]: Godt at se dig igen.

Freya: [Klager], jeg tænkte på, at vi snakkede om, at der var mulighed måske for, at vi kunne få sådan nogle samtaler.

[Klager]: Ja.

Freya: Det her med, at jeg har jo dyrket en del yoga og fået lagt tarotkort og har besøgt clairvoyante. Det kan jeg bare godt blive lidt måske bekymret for.

[Klager]: Ja [[Klager] nikker].

Freya: Om vi kunne have sådan nogle samtaler for at finde ud af, om jeg kunne have fået åbnet for noget.

[Klager]: Meget gerne.

Freya: Altså med henblik på, hvis nu.

[Klager]: Hvis der et eller andet, vi skal sætte dig fri for?

Freya: Ja.

[Klager]: Ja, ja. Det synes jeg, at vi skal have.

Freya: Altså er det noget, I har gjort før?

[Klager]: Det er jo noget, vi gør. Det er ikke fordi, at man skal gå og være bange for det, men det er selvfølgelig klart, man lige skal have ro på den. Jeg skriver til dig.

Freya: Tak.

Speak, voiceover: Efter at have talt med [Klager] to gange har Freya nu en aftale med ham om, at de skal mødes med henblik på at lave en dæmonuddrivelse.”

[Tidskode 23:43-25:03]

Der vises optagelser af Freya, der foretager et telefonopkald til [Klager]:

”Speak, voiceover: Freya ringer nu til [Klager] for at aftale et møde. Under samtalen vil hun fortælle ham, at hun kæmper med psykiske lidelser.

[Telefonen ringer]

[Klager] (telefonisk): Det er [Klager] her.

Freya: Hej [Klager], det er Freya.

[Klager] (telefonisk): Hej Freya.

Freya: Hej. Det er måske vigtigt, at du sådan kender lidt til min baggrund.

Speak, voiceover: Freya fortæller, at hun fire måneder forinden har været indlagt på en psykiatrisk afdeling, at hun har mørke tanker, og at hun får antipsykotisk medicin.

[Klager] (telefonisk): Det tager du stadigvæk?

Freya: Ja.

[Klager] (telefonisk): Har den hjulpet noget den pille, synes du?

Freya: Nej, altså nej, det synes jeg ikke rigtig.

[Klager] (telefonisk): Nej, nej. Den har nok bare gjort dig lidt træt, måske, eller?

Freya: Ja, altså jeg får det sådan.

[Klager] (telefonisk): Så er det jo ikke noget med, at man skal stoppe med medicin eller sådan noget. Hvor meget har du så været ved det okkulte?

Freya: Jamen, jeg har jo dyrket yoga i mange år. Så har jeg været hos en clairvoyant. Men tror du, det er noget af det, altså det her sådan det okkulte, som kunne have givet mig nogle af de symptomer?

[Klager] (telefonisk): Det tænker jeg nok, det kan. Ja.

Freya: Hvad skulle jeg så gøre for at få det bedre, hvis jeg skulle lytte til dig?

[Klager] (telefonisk): For det første skal man selvfølgelig finde ud af, om du har behov for udfrielse.”

[Tidskode 25:27-29:48]

Der vises skjulte optagelser foretaget af Freya inde fra Pinsekirken i [Bynavn B]. På optagelserne ses Freya og en kvindelig præst sidde over for hinanden ved et bord. Den kvindelige præsts ansigt og stemme er sløret på optagelserne. [Klager] sætter sig på en stol for enden af bordet:

”Speak, voiceover: Freya og [Klager] aftaler at mødes i Pinsekirken på [Området]. Mødet skal foregå i kirkens kælder.

Kvindelig præst: Så lykkedes det.

Freya: Så lykkedes det.

Speak, voiceover: Med til mødet er også en anden præst fra Pinsekirken.

Kvindelig præst: Jamen kære Freya. Tak, fordi du er her. Og tak, fordi du har tillid til os.

[Klager]: Nå, lad os høre det, du helst vil snakke om i dag. Er det ikke det der med, det der dæmonhalløjsa og okkulte, og hvordan, hvor meget og hvor lidt, man skal forholde sig til det? Er det ikke mest det, du tænker på, vi skal snakke om?

Freya: Jo.

Kvindelig præst: Nogle gange får udfrielse sådan et voldsomt udtryk. Jeg ved ikke, hvor meget du kender til eksorcisme og den slags. Har du set film om det?

Freya: Ja, det er nemlig det.

Kvindelig præst: Så derfor har du sådan nogle billeder af det. Det, du ser i film, ja det kan vi også godt ende ud i. Men det tror jeg ikke, at vi gør.

Freya: Jeg tror bare, at jeg sådan hænger fast, altså både med sådan...

Speak, voiceover: Som en del af sin dækhistorie fortæller Freya, at hun føler skyld og skam, fordi hun har været sin kæreste utro. Ligesom det var tilfældet i [Afdøde]s historie.

[Klager]: Hvis man nu siger det med skyld og skam, så kan man se, at psykiatrien og psykologien kan selvfølgelig prøve at hjælpe lidt med forskellige redskaber og så videre, men det er jo også rigtigt, at det kun er Jesus, der kan fjerne den skyld og skam.

Freya: Ja.

[Klager]: Der kan man sige, at psykiatrien kan ikke rigtig få det med Guds tilgivelse ind. Det er jo for os det store. Det er jo korsets mirakel, kan man sige, at jeg kan blive helt ren."

Der vises skjulte optagelser af Freya, der sidder foran [Klager], som holder hende i hånden. [Klager] foretager en bøn om udfrielse på Freya i uforståelig tale. Samtidig holder den kvindelige præst hånden på Freyas hoved og skulder:

"[Klager]: Helligånd, fyld Freya med din glæde, din fred, din styrke.

Speak, voiceover: Efter den indledende snak om det okkulte og hvad Gud kan, som psykiatrien ikke formår, går [Klager] i gang med uddrivelsen af Freya. Det sker ved hjælp af håndspålæggelse og tungetale.

[Klager]: [Uforståelig tale] tak, at hun skal få tungetalen og få lov at tale hemmeligheder med dig. Halleluja [uforståelig tale].

[[Klager] rejser sig op, mens han samtidig holder Freya i hånden og lægger en hånd på hendes hoved]

[Klager]: Halleluja, Jesus døber dig med Helligånden her i eftermiddag. Bare vær frimodig, Freya. Helligånden er over dig. Du kan sagtens tale i tunger nu [uforståelig tale].

Speak, voiceover: Freya lader som om, at hun taler i tunger for at virke troværdig. Uddrivelsesseancen tager lige under 15 minutter.

Freya: [Uforståelig tale]."

Der klippes til optagelser af [Sønnen], [Datteren] og [Broren], der sidder ved et bord og ser de skjulte optagelser af mødet mellem Freya, [Klager] og den kvindelige præst:

"[Klager]: Halleluja, det er så smukt. Bare bliv ved, Freya, det er så fint. Halleluja.

Kvindelig præst: I Jesu navn så lukker vi nu de indgange, den onde har haft. I Jesu navn lukker vi nu de porte, der har været for den onde.

[Klager]: Gud har døbt dig med den hellige ånd, og Gud har født dig på ny. Og du tilhører Gud. Og med alle de ting, vi har snakket om, slut med det. Du er på det vindende hold, og dit liv er i Guds hænder. Halleluja.”

Der klippes tilbage til optagelserne af [Sønnen], [Datteren] og [Broren]:

”[Broren]: Hold da kæft, mand.

[Sønnen]: Jeg kan slet ikke [græder]. Jeg kan slet ikke have, at den der mand har haft noget som helst med min mor at gøre.

[Broren]: Det her, det er simpelthen bare uhæderlighed i bund og grund af værste skuffe. Og det er jo noget, man gør under radaren. Under dække af at være lægefaglig, og så kører man sådan et show der bag kulissen.”

Der klippes til optagelser af et interview med [Ekspertkilde A]:

”[Ekspertkilde A]: Det ligner jo fuldstændig det som djævluddriversken foretog sig hjemme hos Freya. Så alt det dæmonhalløja, som [Klager] siger, at han ikke beskæftiger sig med. Det er helt øjensynligt, at det beskæftiger han sig med. Jeg synes, at han illustrerer levende, at han overhovedet ikke kan adskille de to roller fra hinanden.”

[Tidskode 29:50-31:16]

Der vises skjulte optagelser af [Klager] foretaget af Freya:

”*Speak, voiceover*: Vi har forelagt [Klager] de ting, vi fortæller i programmet. Han vil ikke stille op til interview, og han vil heller ikke kommentere på, hvorfor han udfører dæmonuddrivelse på, hvad han tror er en person med psykiske lidelser. Men om [Afdøde] skriver han til os.”

Der klippes til en sort skærm, hvor følgende tekst fremgår:

”Det var klart en fejl fra min side, da jeg sidste år sagde ja til at tage en samtale med en patient som præst, når hun havde været indlagt på samme psykiatriske afdeling, hvor jeg også fungerer som læge. Det har jeg beklaget over for sygehuset og min ledelse, og det vil jeg også gerne beklage over for familien.

Når det handler om nuværende eller tidligere patienter fra den afdeling, jeg arbejder på, er jeg efter forløbet sidste år meget bevidst om at undgå en sammenblanding af mit arbejde som læge og mit virke som præst.

Jeg har ikke yderligere kommentarer.”

Der klippes til optagelser af indgangen til Psykiatrisk Afdeling [Bynavn A]:

”*Speak, voiceover*: Psykiatrien i [Regionen] er blevet forelagt optagelserne med [Klager]. Men de ønsker hverken at stille op til interview eller kommentere på, om det er i tråd med regionens retningslinjer, at læger udfører dæmonuddrivelse på personer med psykiske lidelser udenfor arbejdstiden. De har sendt følgende skriftlige svar.”

Der klippes til en sort skærm, hvor følgende tekst fremgår:

”I Psykiatrien i [Regionen] udtaler vi os ikke om enkeltstående patientforløb eller personalesager.

Vi har dog en klar forventning om, at vores medarbejdere adskiller religion og psykiatri i arbejdssammenhæng, og at der ikke udøves medicinsk- eller psykiatrisk rådgivning uden for psykiatrisygehuset.

Vi har generelt en forventning om, at vores medarbejdere løfter deres arbejdsområde professionelt, og oplever vi, at dette ikke efterleves, håndterer vi situationen ledelsesmæssigt og med anvendelse af de ansættelsesretlige sanktioner, ledelsen kan bringe i anvendelse.”

Det påklagede indslag

TV 2 bragte den 20. november 2024 et indslag i ”Go’ aften Live” på TV 2 og platformen TV 2 PLAY. Indslaget, som varer ca. 21 minutter, er ikke længere tilgængeligt på platformen TV 2 PLAY.

Af indslaget fremgår blandt andet følgende:

[Tidskode 00:09-00:35]

Der vises optagelser fra studiet i Go’ aften Live, hvor værterne [Vært A] og [Vært B] præsenterer aftenens indslag:

”[Vært A]: Danske frikirker og religiøse fællesskaber har bedrevet dæmonuddrivelse på psykisk sårbare patienter, endda mens de har været indlagt på psykiatriske afdelinger. Det afslører en ny TV 2-dokumentar med titlen ”*Gud er din læge*”.

[Vært B]: Og det her, det møder kritik fra flere eksperter, der blandt andet mener, at den form for religiøs indblanding simpelthen kan forværre psykiatriske patienters tilstand. Det skal vi tale om nu. God aften og velkommen til.”

[Tidskode 12:35-13:02]

Der vises optagelser fra studiet i Go’ aften Live, hvor værten [Vært B] interviewer [Tilrettelæggeren], tilrettelægger af dokumentarserien ”*Gud er din læge*”:

”[Vært B]: I dokumentaren, der vælger I også at optage en frivillig fra det her fællesskab, det her religiøse fællesskab, der hedder [Fællesskabet], med skjult

kamera. [Fællesskabet] er jo et af de fællesskaber, som [Afdøde], [Sønnen] og [Datteren]s mor, får besøg af og er i kontakt med. I har sat en muldvarp i kontakt med det her fællesskab. Muldvarpen har jo angivet, at hun har de samme lidelser som [Afdøde] og også udgiver sig for at modtage medicin for en psykisk lidelse ligesom [Afdøde].”

Den påklagede artikel

TV 2 bragte den 20. november 2024 artiklen ”*Læge stopper øjeblikkeligt – opsøgte kvinde i eget hjem*” på nyheder.tv2.dk. Artiklen har følgende underrubrik:

”[Afdøde] blev mødt af stærk påvirkning fra religiøse personer, endda sin egen læge, da hun blev indlagt på psykiatrisk afdeling i [Bynavn A].”

Af artiklen fremgår følgende:

”Sprudlende, kærlig, kreativ og omsorgsfuld.

Sådan husker [Sønnen] og [Datteren] deres mor, [Afdøde], igennem hele deres barn- og ungdom.

Men på bare halvandet år forsvandt den livsglade mor, de altid havde kendt, da hun pludselig blev ramt af svær psykisk sygdom.

[Afdøde]s liv blev langsomt fyldt med mørke, kaotiske og selvdestruktive tanker – og en fast overbevisning om, at hun var besat af en dæmon.

Hun blev indlagt på psykiatrisk afdeling, men blev i 2023 så dårlig, at hun til sidst tog sit eget liv.

I månederne frem mod sin død fik [Afdøde] flere gange besøg af religiøse dæmonuddrivere på Psykiatrisk Afdeling i [Bynavn A].

Og ti dage inden sin død fik hun besøg af en præst og to medlemmer af en anden religiøs bevægelse – Pinsekirken.

En af de besøgende kendte hun særdeles godt.

Gud er din læge

Præsten var nemlig også en af [Afdøde]s læger på den psykiatriske afdeling i [Bynavn A].

I programmet ’Gud er din læge’ møder ”lægepræstens” dobbeltrolle skarp kritik fra både kvindens familie samt flere eksperter på det psykiatriske område.

Man kan ikke både behandle en patient på sygehuset og kort tid efter missionere i hendes hjem som præst, mener kritikerne.

På sygehuset var man klar over, at lægen også var præst i pinsekirken, ligesom lægen aldrig selv har lagt skjul på, at han ser patienter fra begge perspektiver.

Lægen beklager i dag besøget.

Til TV 2s direkte spørgsmål om hvorvidt lægen fortsat er ansat på psykiatrisk afdeling i [Bynavn A], oplyser [Regionen], at lægen nu har fratrådt sin stilling.

Fra glad og omsorgsfuld til det helt modsatte

[Afdøde] begyndte at forandre sig omkring efteråret 2021, husker hendes to børn, [Sønnen] og [Datteren].

Hun blev først urolig, forvirret og glemsom. Senere kom de mørke tanker om skyld og skam og følelsen af at være besat af en dæmon.

- Jeg oplevede hende som dybt forstyrret, selvom det er svært at sige om sin egen mor, siger [Sønnen].

I november 2022 blev det så alvorligt, at [Afdøde] blev indlagt på Psykiatrisk Afdeling i [Bynavn A].

Det skete, da politiet fandt [Afdøde] holdende stille på [Broen] i sin bil i bare tæer og pyjamas.

Nu håbede børnene, at deres mor kunne få den rette behandling.

Hun blev først indlagt på den lukkede afdeling, hvor hun fik medicin. Men få dage senere rykkede [Afdøde] til en åben afdeling.

- En åben afdeling er meget åben, skulle jeg så finde ud af, siger [Sønnen].

For her fik [Afdøde] nu pludselig besøg af religiøse personer, der gerne ville hjælpe hende i hendes sygdom.

Dæmonuddrivelse på psykiatrisk

På grund af sit store fokus på skyld, skam og dæmoner tog [Afdøde] formentlig selv kontakt til personer fra den religiøse gruppe [Fællesskabet].

På [Fællesskabet]s hjemmeside står der blandt andet, at "de vil helbrede de syge og uddrive dæmoner".

To medlemmer fra det religiøse fællesskab besøgte [Afdøde] på afdelingen og lavede en såkaldt "dæmonuddrivelse" på hende. Senere kom der endnu en religiøs person og udførte en lignende uddrivelse på hende.

[Afdøde]s familie reagerede med chok og vantro, da de efterfølgende fandt ud af, hvad der var foregået.

- Jeg var bange for, at de kunne overbevise hende om hvad som helst. De var jo i besiddelse af en kæmpe magt over for hende, fordi de kunne bekræfte det, som hun selv oplevede som virkeligt, siger [Datteren].

Den bekymring deler professor i psykiatri [Ekspertkilde A].

Han er forarget over, at religiøse grupper kan få lov at komme ind på et hospital og udføre en "dæmonuddrivelse".

Det kan, ifølge [Ekspertkilde A], have forværret [Afdøde]s tilstand og bekræftet hendes vrangforestillinger om, at hun havde en dæmon i sig.

- Jeg mener, det er et overgreb. Og det kan være meget farligt for hende, siger han.

På [Afdøde]s telefon fandt hendes børn en række beskeder fra de religiøse personer, som hun havde fået under sin sygdom."

Der er i artiklen indsat et billede af en række beskeder. Af beskederne fremgår følgende:

"Lyt til lovsang Youtube og gerne have det hele tiden, det kan satan heller ikke live."

"Jeg sender lige xx's telefon nr til dig. Hun kommer nede i Pinsekirken i [Bynavn A] (...) Hvis du har lyst til at møde kristne i [Bynavn A]."

”Hej [Afdøde], det er XX som var nede og bede for dig. Jeg har snakket med en mand der hedder xx og bor i nærheden af dig, han vil gerne snakke med dig om Gud og Jesus, (...)”

”Mit råd til dig er at komme i et kristen fællesskab så du kunne blive mere Kristus funderet.”

”Mod på, der er hjælp at hente i børn. Altid.”

Af artiklen fremgår videre:

”Psykiatrien i [Regionen] ønsker ikke at udtale sig om enkeltstående patientforløb, men oplyser til TV 2, at indlagte på et åbent afsnit har ret til besøg, hvis det er patientens ønske.

”Bliver vi opmærksomme på, at nogle besøg kan have negativ indflydelse på patientens tilstand eller behandling, bliver dette naturligvis et fokusområde for plejepersonalet”, skriver regionen.

Efter besøgene oplevede familien, at [Afdøde] fik det tiltagende værre.

Tanker om dæmoner og skærsilden tog over

Nytårsaftensdag 2022 blev [Afdøde] udskrevet.

I hendes journal kan man se, hvordan lægerne flere gange, efter at hun var blevet udskrevet, noterede, at hun var i øget selvmordsrisiko.

Hun talte fortsat om dæmonbesættelsen og nu også om skærsilden, fortæller hendes to børn.

Familien oplevede, at hun fik det værre og værre.

Og 20. februar 2023 skete det, de havde frygtet. [Afdøde] sprang ud fra [Broen] og tog sit eget liv.

- Det var den værste dag i mit liv, fortæller [Sønnen].

I tiden efter [Afdøde]s selvmord opdagede [Sønnen] og [Datteren], at der var endnu flere personer, der havde haft religiøs indflydelse på deres mor op til hendes død.

Sms'er på [Afdøde]s telefon afslørede nemlig, at hun ti dage forinden havde haft privat besøg i sit hjem af en af sine læger på Psykiatrisk Afdeling i [Bynavn A]. Nu i egenskab af præst fra Pinsekirken.

Lægepræsten

[Klager] var en af de læger, der behandlede [Afdøde] på Psykiatrisk Hospital i [Bynavn A].

Ved siden af det job fungerede han dog også som præst i Pinsekirken – en trosretning, hvor man blandt andet tror på helbredelse ved håndspålæggelse. Ligesom man også tror på, at Helligånden kan åbenbare sig og tale gennem medlemmerne ved hjælp af tungetale.

På [Klager]s hjemmeside kalder han sig ”Lægepræsten”.

[Afdøde]s familie var allerede inden hendes død opmærksomme på og bekymrede over sammenfaldet mellem de to erhverv.”

Der er i artiklen indsat et billede af [Klager]s hjemmeside. På billedet ses teksten ”Lægepræsten” og ”Tro, videnskab og meget på hjerte” til venstre og et billede af [Klager] til højre. Billedet af ledsaget af følgende billedtekst:

”På sin hjemmeside kalder [Klager] sig for ’Lægepræsten’. Han skriver blandt andet, at han skiller de to funktioner som læge og præst ad. Men at han er glad for, at sammenhængen mellem sjælelig og åndelig sundhed i stigende grad anerkendes.
Foto: [Hjemmeside A]”

Af artiklen fremgår videre:

”Derfor satte [Sønnen], ifølge ham selv, tidligt i sin mors indlæggelsesforløb spørgsmålstejn ved, hvorvidt [Klager] både kunne forene læge- og præstegerningen. Ifølge ham fortalte morens kontaktperson, at man var opmærksom på sammenfaldet, men forsikrede om, at der var vandtætte skotter imellem de to erhverv.

Men var der nu også det?

For efter [Afdøde]s udskrivelse tog hun selv kontakt til [Klager], der den 10. februar besøgte hende med to andre medlemmer fra Pinsekirken i hendes hjem.

Et besøg, hvor han nu altså ikke længere var [Afdøde]s læge, men præst.

Det fortalte [Klager] selv, da [Sønnen] efterfølgende kontaktede ham telefonisk efter [Afdøde]s død.

[Klager] bekræftede, at besøget fandt sted, og at han var der i sin egenskab af at være præst i Pinsekirken.

Han afviste dog at have noget med ”dæmonhalløjsa” at gøre og sagde, at han ”i udgangspunktet gik i en bue udenom” den slags.

Skjulte optagelser lavet af en journalist fra TV 2 viser dog noget andet.”

Der er i artiklen indsat en faktaboks med overskriften ”TV 2s muldvarp”. Af faktaboksen fremgår følgende:

”I ’Gud er din læge’ opsøgte TV 2’s journalist Freya lægepræsten [Klager] med skjult kamera.

Hun talte først med ham et par gange i kirken, før hun telefonisk foregav at have det psykisk dårligt.

Hun fortalte blandt andet, at hun fire måneder forinden havde været indlagt på en psykiatrisk afdeling, at hun havde mørke tanker, og at hun fik antipsykotisk medicin.

Freya fortalte ham, at hun havde fået lagt tarotkort og fået clairvoyance. Hun udtrykte bekymring for, om der kunne være åbnet for ”noget”. Herefter aftalte hun og [Klager], at mødes med henblik på en uddrivelse.

Det gjorde han senere i sin kirke ved hjælp af håndspålæggelse og tungetale.”

Af artiklen fremgår videre:

”*Talte i tunger*

På de skjulte optagelser foregiver en TV 2-journalist nemlig overfor lægepræsten, at hun ligesom [Afdøde] har været indlagt på psykiatrisk afdeling, får antipsykotisk medicin og har mørke tanker.

Hun fortæller, at hun er bekymret for, om hun kan have ”åbnet op for noget”, eftersom hun har fået lagt tarotkort og besøgt clairvoyante. Herefter aftaler hun og [Klager], at mødes med henblik på en uddrivelse. Den foretager han på journalisten i sin kirke. Undervejs taler han også i tunger.”

Der er i artiklen indsat et videoklip af 34 sekunders varighed med overskriften ”*Se [Klager] lave uddrivelse på TV 2s journalist*”, som stammer fra TV 2s udsendelse ”*Gud er din læge: Fri os fra det onde*”. I videoklipet ses [Klager] foretage en bøn om udfrielse på TV 2s muldvarp Freya. Videoklipet af ledsaget af følgende beskrivelse:

”En læge, der både arbejder i psykiatrien og fungerer som præst i pinsekirken, laver en dæmonuddrivelse på en kvinde, han tror har psykiske problemer. Kvinden er dog TV 2-journalist og agerer som muldvarp. Video: [Journalisten]”

Af artiklen fremgår videre:

”Hvad der præcis skete den 10. februar hjemme hos [Afdøde], da [Klager] og medlemmerne fra Pinsekirken besøgte hende, er familien stadigvæk i tvivl om.

De ved dog, at [Klager] gav hende sin egen bog '[Titlen]’.

En bog, hvor der blandt andet står, at ”kun Gud ved, hvilket indgreb, der skal bruges for at overvinde den konkrete fjende”.

Den bog blev [Afdøde]s børn bekendt med allerede inden deres mors død. Dog uden at vide, at hun havde fået den af [Klager] den aften.

[Datteren] husker nemlig, at hendes mor fik et næsten manisk fokus på bogen.

- Hun snakkede bare sindssygt meget om den der bog, og det gjorde hun i de sidste dage op til, at hun døde, fortæller [Datteren].

Var det benzin på bålet?

Både [Datteren] og hendes bror er i dag vrede og frustrerede over, at religiøse personer fik lov at få indflydelse på deres mor under hendes behandling på psykiatrisk afdeling.

Den frustration bakker professor [Ekspertkilde A] op om.

Han mener ikke, at [Klager]s besøg ”hører nogen steder hjemme”.

- Når han giver hende den bog, er det en form for missionering. Når hun er svært syg, så er det klart, det vil være benzin på bålet, siger han.

Han forklarer, at han kender mange læger, der dyrker en trosretning og kan holde tingene adskilt, men her mener han, at lægen er gået langt over stregen.

- Man kan ikke som læge privat opsøge en patient og missionere. Det er simpelthen uetisk og misbrug af ens ansættelsesforhold på det pågældende sygehus.

Lektor i sundhedsret på Aalborg Universitet [Ekspertkilde B] mener også, at [Klager] er gået for langt.

- Lægen skal være meget opmærksom på, at det tillidsforhold, der er opbygget til patienten, ikke bliver udnyttet til at fremme egne private formål. Det er ikke en

situation, man som læge bør bringe sig i, og jeg synes, det er udtryk for svigtende dømmekraft, siger han.

Tilbage sidder [Afdøde]s familie med en knugende fornemmelse i maven og en række ubesvarede spørgsmål.

Fik religiøse kræfter både inden og udenfor Psykiatrisk Afdeling i [Bynavn A] lov til at påvirke deres mor, da hun var allermest sårbar? Og gjorde de ondt værre?

Det er et spørgsmål, de aldrig får svar på.

Lægen er stoppet

[Regionen] oplyser efter dokumentarens deadline i et skriftligt svar, at [Klager] har haft sidste arbejdsdag som læge på afdelingen i [Bynavn A].

”Den 16. oktober 2024 blev der indgået en gensidig aftale (...) om, at [Klager] fratræder sin stilling,” oplyser regionen.

I et tidligere svar skrev regionen til TV 2, at de ”har en klar forventning om, at deres medarbejdere adskiller religion og psykiatri i arbejdssammenhæng, og at der ikke udøves medicinsk- eller psykiatrisk rådgivning uden for psykiatrisygehuset”.

[Klager] skrev i en mail, før hans fratrædelse blev kendt:

- Det var klart en fejl fra min side, da jeg sidste år sagde ja til at tage en samtale med en patient som præst, når hun havde været indlagt på den samme psykiatriske afdeling, hvor jeg også fungerer som læge. Det har jeg beklaget over for sygehuset og min ledelse, og det vil jeg også gerne beklage over for familien.

- Når det handler om nuværende eller tidligere patienter fra den afdeling, jeg arbejder på, er jeg efter forløbet sidste år meget bevidst om at undgå en sammenblanding af mit arbejde som læge og mit virke som præst. Jeg har ikke yderligere kommentarer.

[Afdøde]s børn har, efter programmet blev optaget, sendt en klage til [Regionen] over deres mors forløb. Her klager de blandt andet over [Klager]s rolle som både præst og læge.

Du kan se ’Gud er din læge’ onsdag klokken 20 på TV 2 eller allerede nu på TV 2 PLAY.”

Øvrige oplysninger

Pressenævnet har fra [Klager] modtaget brev af 27. januar 2025 fra Styrelsen for Patientsikkerhed om, at tilsynssagen med [Klager] lukkes. Af brevet fremgår følgende:

”Kære [Klager]

Vi fremsender hermed det endelige referat fra tilsynssamtalen hos den 17. december 2025.

Den 22. januar 2025 fremsendte vi udkast til referat. Lægeforeningen har på dine vegne den 27. januar 2025 fremsendt jeres bemærkninger til sagen. Vi har medtaget de fleste af jeres bemærkninger. Vi fastholder dog, at der ved samtalen blev drøftet det hensigtsmæssige i at du oprettede to hjemmesider. En hjemmeside om din

virksomhed som præst og en der dækkede din virksomhed som læge. Dermed ville det være klart at du kunne adskille dine to roller som præst og som læge.

Som vi oplyste ved tilsynssamtalen den 17. december 2024 er referatet som udgangspunkt vores opfattelse af samtalen. Og vi skal ikke være enige i referatet. Dine bemærkninger til referatet har vi journaliseret på sagen.

Hvad betyder det for dig?

Vi fremsender hermed det godkendte referat og lukker din tilsynssag hos os.

Du skal ikke gøre noget, da oplysninger i sagen ikke har givet os anledning til at være bekymrede for dit fremadrettede faglige arbejde.”

[Klager] klagede den 12. december 2024 til TV 2, som den 20. januar 2025 afviste klagen. [Klager]s klage over TV 2s afvisning er modtaget i Pressenævnet den 21. februar 2025.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

[Klager] klagede den 12. december 2024 til TV 2. Af klagen til TV 2 fremgår blandt andet:

1. Jeg ønsker hermed at klage over brugen af skjult kamera i udsendelsen ”Gud er din læge” episode 2, som blev bragt af TV 2 den 20. november 2024 på platformen TV 2 PLAY samt den 27. november 2024 klokken 20.50 på TV 2. Jeg mener, at god presseskik er tilsidesat, idet grundlaget for brug af skjult kamera ikke var til stede.
2. Jeg ønsker derudover at klage over brugen af falsk identitet og agent provocateur i ovennævnte udsendelse. Ved brug af falsk identitet og agent provocateur fremkaldte TV 2 en situation, som ellers ikke ville være opstået.
3. Endvidere ønsker jeg at klage over urigtige oplysninger i udsendelsen, som jeg ikke var blevet gjort bekendt med i forelæggelsen, hvorfor jeg ikke har haft mulighed for at kommentere dem forud for offentliggørelsen.
4. Ydermere ønsker jeg at klage over den direkte sammenligning mellem TV2’s muldvarp og [Afdøde], en af mine tidligere patienter, i ”Go’ aften Live” den 20. november 2024.
5. Endelig ønsker jeg at klage over den ledsagende tekst til et videoklip i denne artikel, som har haft varierende overskrifter, siden den blev offentliggjort, men som den 28. november kl. 13.30 havde overskriften ”Læge stopper øjeblikkeligt – opsøgte kvinde i eget hjem”.

Links følger nederst i mailen.

1. Brug af skjult kamera

Ifølge ”Retningslinjer for god presseskik” må offentliggørelse af skjulte optagelser kun finde sted, ”hvis de medvirkende har givet samtykke, eller hvis den samfundsmæssige interesse klart overstiger den enkeltes krav på beskyttelse, og den fornødne journalistiske dokumentation ikke eller kun meget vanskeligt kan skaffes på anden måde.”

I forbindelse med forelæggelse forud for offentliggørelsen gjorde jeg TV 2 opmærksom på de forhold, som vedrører punkt 1 og 2 og meddelte dem, at jeg på den baggrund ikke kunne give tilladelse til brug af de skjulte optagelser. Det kunne jeg ikke, fordi TV 2 havde kunnet fremskaffe den journalistiske dokumentation ved almindeligt, åbent interview.

Dette klagepunkt indeholder tre underpunkter, A, B og C:

A.

I udsendelsen hører man mig tale i telefon med [Sønnen] omkring hans mor (09:30):

A: *Hallo.*

[Klager]: *Ja, det er [Klager] her.*

A: *Hej [Klager]. Du taler med [Sønnen]. Jeg er søn til [Afdøde], som...*

[Klager]: *Ja, okay.*

A: *Som jeg ikke ved, om du kan huske?*

[Klager]: *Jo, jo*

A: *Hun har skrevet en sms til dig, hvor hun skriver tak for det dejlige besøg, og jeg ved, du var nede og besøge hende.*

[Klager]: *Og det møde, det er ganske rigtigt, at der havde hun det sådan set godt. Og jeg havde to med fra kirken, og vi havde en god snak. Og det mindes jeg sådan set som en god stund. Der var hun egentlig rimelig balanceret. Jeg syntes egentlig, hun havde det rimelig godt, ja. Ja.*

A: *Så I skulle bare mødes for at snakke, eller ... hvorfor kom I egentlig derned?*

[Klager]: *Hun havde jo opsøgt mig til en gudstjeneste, hvor jeg så ikke var til stede, og så havde hun så ringet til mig, og det endte så med, at jeg så ligesom sagde, okay, det er længe siden, at du var indlagt, og vi skal ikke blande det sammen, og... og så vil jeg tage to med, og så kan vi godt tage en enkelt snak.*

A: *Ja altså, da du kom ned til hende, da var det som præst?*

[Klager]: *Ja, det var som præst. Jo, fuldstændig. Vi snakkede ikke psykiatri der, nej, nej. Nej, nej. Det var fuldstændig, men selvfølgelig, det man kan sige, der har været min refleksion, det er så, at en ting er, at jeg kan skelne de to kasketter ad. Og det kan man jo sige, det er jo, det er jo den grundlæggende tanke, som, som både ledelsen i psykiatrien og også jeg og alle mine kollegaer er 100 % uenige i, at den ligger jo sådan den tanke, at den idiot til [Klager] kan selvfølgelig ikke finde ud af ikke at blande det hele sammen.*

A: *Ja.*

[Klager]: *Og alt det med det djævehalløjsa, og hvad ved jeg, det har jeg jo slet ikke overhovedet haft noget som helst med at gøre, ikke også.*

A: Ud fra et teologisk synspunkt, tror du, hun var besat?

[Klager]: Nej, det tror jeg ikke. Det tror jeg ikke. Man kan sige hele det der dæmonhalløjsa, det går jeg sådan set som udgangspunkt udenom. Sådan en bue udenom. Ikke, altså. Det bliver let forkert og overdrevet og misforstået.

Ved forelæggelse per mail den 28. oktober skriver TV 2's dokumentarredaktør [Redaktøren] til mig:

"Efter samtalen bliver det fortalt, at vi vil finde ud af, hvorvidt du reelt mener, at dæmonuddrivelse er "forkert og misforstået", og derfor sender vi Freya ind i Pinsekirken."

Lige præcis her springer kæden af for TV 2 – hvilket jeg flere gange gjorde opmærksom på i mails, inden udsendelsen blev offentliggjort. Begrundelsen for at bruge skjult kamera og sende Freya ind som muldvarp er altså at finde ud af, om jeg "reelt mener, at dæmonuddrivelse er "forkert og misforstået".

I speaken i dokumentaren bliver det sagt på følgende måde (13:37):

"Lægen og præsten [Klager] kalder altså dæmonuddrivelse for "forkerte" og "misforståede".

Men det, jeg sagde, var noget helt andet (13:33):

"Man kan sige hele det der dæmonhalløjsa, det går jeg sådan set som udgangspunkt udenom. Sådan en bue udenom. Ikke, altså. Det bliver let forkert og overdrevet og misforstået."

Altså: "Det bliver let forkert og overdrevet og misforstået" – og ikke: "Det er forkert og misforstået".

Og dermed forholder TV 2 sig ikke til det, jeg rent faktisk siger – men til noget, som faktisk er det stik modsatte af, hvad jeg mener. Dette gjorde jeg TV 2 opmærksom på flere gange forud for offentliggørelsen af udsendelsen.

Jeg mener nemlig ikke, at dæmonuddrivelse i sin essens er forkerte eller misforståede. Normalt vil jeg dog bruge begrebet befrielse eller udfrielse, som blandt andet findes udtrykt i bønnerne fadervor: "Fri os fra det onde". Det er en praksis, som forekommer inden for alle kristne kirkeretninger – Den katolske Kirke, frikirker og folkekirken med flere.

Og netop i pinsekirker, som praktiserer bøn for syge med håndspålæggelse samt brug af tungetale – hvilket TV 2 også nævner i udsendelsen – er bøn om udfrielse fra det onde noget, som alle kirker og dermed også deres præster tilbyder.

Dette kunne TV 2 meget let have forviset sig om ved blot et enkelt telefonopkald, inden de tyede til brugen af skjult kamera.

Man hører også mig sige dette flere gange i optagelserne med skjult kamera – begge gange i et offentligt sted, hvor de omkringstående kan høre det (15:44):

"... Men det betyder ikke, at der ikke er tid til også samtaler og nogle gange også udfrielser, så man ligesom får lukket den dør og får startet et nyt kapitel".

Og igen (19:32): *"Det er jo noget, vi gør".*

Det, jeg i virkeligheden udtrykker med ovennævnte sætning i afslutningen af samtalen med [Sønnen] – og det synes jeg, fremgår ganske klart – er, at jeg som udgangspunkt er tilbageholdende med at bede en bøn for mennesker, der ønsker at blive fri fra det onde, fordi det *"let bliver"* forkert og overdrevet og misforstået". Men jeg afviser ikke praksissen.

Når jeg mener, at det let bliver forkert og overdrevet og misforstået, når emnet dæmonuddrivelse bliver bragt op, så er der primært to grunde til det:

1. I visse kristne miljøer er der et meget usundt fokus på dette, hvor det bliver ekstremt, overdrevet og ensoprettet samtidig med, at det for mange bliver en alt for enkel forklaring på smertefulde ting, som de oplever i deres liv. Dermed får mennesker, som opsøger hjælp via bøn, ikke nogen reel hjælp – måske tværtimod.
2. Der er generelt en stor uvidenhed om dette emne i Danmark. Mange har billeder fra film på den indre nethinde, når man taler om udfrielse fra det onde. Film, der fokuserer på dæmoner, djævl og onde ånder, som hjemsøger eller plager mennesker. Men en bøn om udfrielse er oftest ganske udramatisk og afslappet, og det er ofte kun de ord, som siges i bønne, der viser, at der er tale om en bøn om udfrielse.

Som nævnt har jeg i flere mails forklaret ovenstående for TV 2, idet det fjerner hele deres grundlag for brug af skjult kamera. Men de har hver gang afvist mig og fastholdt, at jeg mener noget andet, end jeg rent faktisk gør – og at den skjulte telefonoptagelse skulle være bevis for dette.

TV 2 bruger også skjult kamera til at finde ud af, om jeg helt personligt udfører dæmonuddrivelse.

Ved forelæggelse per mail den 28. oktober skriver TV 2's dokumentarredaktør [Redaktøren] det på følgende måde til mig:

"Herefter har du og Freya en snak inde i Pinsekirken. Målet med den samtale var at finde ud af, om du selv udfører dæmonuddrivelse."

I speaken i udsendelsen forklares det skjulte kamera med følgende ord (18:32):

"Freya er taget tilbage til Pinsekirken i [Bynavn B]. Målet med besøget er at finde ud af, om [Klager] selv foretager uddrivelse."

Igen er det en helt nødvendig brug af skjult kamera. Et enkelt opkald til mig kunne have afdækket, at ja – jeg beder gerne en bøn om udfrielse, hvis jeg skønner, det er det rigtige at gøre i en given situation. Eller hvis den person, jeg har en sjælesorgssamtale med, har et meget stærkt ønske om, at vi beder en sådan bøn.

En bøn om udfrielse er noget, som jeg meget sjældent oplever behov for eller ønske om – faktisk har jeg bedt sådan en bøn færre end fem gange i mine 26 år som præst; en kort og enkel bøn inspireret af fadervors ”fri os fra det onde”.

Om jeg ville bede en sådan bøn for en psykisk syg person ville afhænge af den konkrete situation og person. Hvis der var risiko for, at personen led af vrangforestillinger, ville jeg være meget forsigtig og nøjes med at bede en bøn om Guds lys og velsignelse over personen – og så kunne vi sammen slutte med at bede fadervor.

At TV 2 mistænker, at dette er noget, jeg ønsker at skjule eller kun praktiserer under radaren, beror udelukkende på TV 2's markante fordrejelse af min sætning.

B.

Ovenstående alene er tilstrækkeligt til, at TV 2 ikke burde have anvendt skjult kamera. Men ud over at TV 2 kraftigt har fordrejet mit udsagn i telefonsamtalen med [Sønnen], foregår to af de tre sekvenser, hvor der bruges skjult kamera i udsendelsen, som oven for nævnt i et offentligt rum, hvor de omkringstående kan høre det.

Alene af den grund er der ikke grundlag for skjult kamera i disse to sekvenser – oplysningerne gives i fuld offentlighed.

C.

Den tredje sekvens er ikke optaget i en offentlig sammenhæng. Til gengæld er den optaget i en sjælesørgerisk sammenhæng, hvilket er en skærpende omstændighed i afvejningen mellem privatlivets fred og offentlighedens interesse.

Præster og dermed sjælesorgssamtaler er underlagt absolut tavshedspligt – og det lovforberedende arbejde om Trossamfundsloven godtgjorde, at den udvidede tavshedspligt, som præster i folkekirken er underlagt i henhold til Danske Lov af 1683, også gælder præster i anerkendte trossamfund udenfor folkekirken.

Det betyder, at der skal helt særlige samfundsmæssige interesser til at krænke den fortrolighed, som ligger mellem præst og den hjælpsøgende i et sjælesørgerisk rum. Denne helt samfundsmæssige særlige interesse foreligger ikke i forbindelse med ”Gud er din læge”.

At konstatere, at en præst gerne beder en bøn om udfrielse for en person, som anmoder om dette, er at løbe en åben dør ind.

2. Brug af agent provocateur og falsk identitet

Agent provocateur:

Selv om der jævnfør punkt 1 ovenfor efter min vurdering ikke var grundlag for brug af skjult kamera, idet brugen af dette ikke dokumenterede noget, som ikke kunne være fremskaffet på anden vis, kan jeg ud fra maildialog konstatere, at dette ikke er TV 2's holdning. Derfor rummer TV 2's brug af muldvarp med skjult kamera endnu et kritisabelt punkt, idet TV 2 i udtalt grad gør brug af agent provocateur.

I udsendelsen ser man TV 2's muldvarp møde mig to gange, inden hun får en sjælesørgerisk samtale med en kollega og mig. Første gang vi mødes, ses vi i udsendelsen tale lidt sammen, inden en speak kommer ind over (15:27):

"Efter en kort introduktion drejer samtalen sig ind på dæmonuddrivelser".

Hvad udsendelsen ikke viser, er, hvem der drejer samtalen ind på dæmonuddrivelser – men jeg kan oplyse, at det gør TV 2's muldvarp; hvad råbånd fra TV 2 vil kunne dokumentere. Det vil også fremgå, at den person, som introducerer muldvarpen til mig, allerede har talt en del med muldvarpen om udfrielse, yoga, clairvoyance med videre.

Når muldvarpen begyndte på at tale om dæmoner, anbefalede jeg i stedet et andet fokus - nemlig et fokus på Gud, Jesus og Helligånden. Jeg manede til forsigtighed i forhold til at fokusere på dæmoner – kaldte det "hammer usundt" - men afviste ikke muldvarpens tanker fuldstændigt, idet jeg åbnede for en sjælesørgerisk samtale, hvor udfrielse kunne være en mulighed, hvis det skulle vise sig at være relevant. Dette var primært for ikke at afvise muldvarpen som person; ikke fordi jeg var enig med hende i, at der nødvendigvis var noget dæmonisk på spil (15:35):

"Men det ender let sådan, at man tænker, at så er der Gud, og så er der Djævelen. Hele tiden i kamp inde i mit sind, og det synes jeg, er hammer usundt. Fordi det store er, at Jesus er kommet ind. Men det betyder ikke, at der ikke er tid til også samtaler og nogle gange også udfrielser, så man kan sige, at man også får lukket den dør og får startet et nyt kapitel ikke."

Udsendelsen viser eller nævner heller ikke de tekstbeskeder både min kollega, andre i kirken og jeg udvekslede med muldvarpen over en periode på flere måneder – ligesom de telefonsamtaler vi havde med hende, heller ikke vises eller blot nævnes. Med andre ord så er de klip med skjulte optagelser, som vises i udsendelsen, blot et lille udsnit af en kontinuerlig dialog, som havde varet nogle måneder. I den dialog samt via den person, som muldvarpen havde talt med om sit liv, og som introducerede hende for mig ved vores første fysiske møde, havde muldvarpen ytret ønske om udfrielse – og i den forbindelse bragte hun selv clairvoyance, yoga og tarotkort på bane (18:51):

"Jeg har jo dyrket en del yoga og fået lagt tarotkort og har besøgt clairvoyante, og det kan jeg bare godt sådan måske blive lidt bekymret for. Om vi kan have sådan nogle samtaler for at finde ud af om det ku' ha åbnet for noget."

Som ovenfor nævnt har jeg i mine 26 år som præst har kun få gange bedt en bøn om udfrielse, så det er vitterligt noget, jeg som udgangspunkt går i en bue udenom. Dette skal i forhold til dokumentaren ydermere ses i lyset af, at jeg adskillige gange har bedt for mennesker, som har beskæftiget sig med både yoga, tarotkort og alverdens nyreligiositet. Her er det blevet til samtaler og bøn og ikke noget med udfrielse.

Men fordi TV 2's muldvarp flere gange ytrede et ønske om udfrielse med udgangspunkt i sine erfaringer med disse ting, endte en kollega og jeg med at imødekomme hende ved at tage en sjælesørgerisk samtale med hende og i den forbindelse finde ud af, om en bøn om udfrielse kunne være relevant.

For os handlede det primært om at imødekomme personens ønske – vi var ikke nødvendigvis enige med hende i hendes tanker omkring dæmoner. Dette afspejles også i vores fokus i sjælesorgssamtalen, hvor en bøn om udfrielse fyldte mindre end 10 sekunder af en samtale på 70 minutter (mere om dette nedenfor).

Aftalen om samtalen trak ud, fordi min kalender var fuld, og TV 2's muldvarp fik derfor tilbuddet om at mødes med min kollega i stedet for.

Dette afviste hun dog; hun ønskede specifikt at mødes med mig.

Samlet set betyder alt dette, at den dokumentation, som udsendelsen kommer med, skyldes brug af agent provocateur og rollespil, der i høj grad var designet til at fremprovokere netop det, som TV 2 ønskede at dokumentere.

Dels ville muldvarpen kun tale med mig, og dels ville sjælesorgssamtalen inklusiv en bøn om udfrielse ikke fundet sted, hvis ikke TV 2 havde benyttet agent provocateur.

Falsk identitet:

Som et led i rollespillet med en agent provocateur fremstiller TV 2 en falsk identitet, idet muldvarpen ringer til mig inden den sjælesørgeriske samtale (tredje sekvens med skjult kamera) for at forklare, at hun fire måneder tidligere har været indlagt på psykiatrisk afdeling, at hun får antipsykotisk medicin, og at hun har mørke tanker (23:43). Speakern lyder, at hun vil forklare mig, at hun kæmper med psykiske lidelser.

I udsendelsen hører man ikke, hvad hun konkret fortæller mig. Råbåndene vil kunne vise, at det, muldvarpen fortæller mig, er, at hun har været indlagt i [Bynavn C], fordi hun led af suicidale tanker på grund af kærestesorger som følge af egen utroskab – og at hun nu får antipsykotisk medicin og derudover har mørke tanker. Derved forsøgte TV 2 at skabe en historie, som mindede om afdøde [Afdøde]s. Men forskellen på de to personer er signifikant. TV 2's muldvarp var en person, som en hel kirke havde kontakt med og fulgte over en periode fra april til juli, og for enhver var det tydeligt, at der på ingen måde var tale om en psykisk syg person. Det var et ungt menneske, som påstod at kæmpe med eftervirkningerne af kærestesorger. Dette gentages også i telefonsamtalen.

For mig gør det en stor forskel i forhold til, på hvilken måde jeg ville møde TV 2's muldvarp. Som ovenfor nævnt vil jeg altid tage bestik af den konkrete situation og person – og hvis jeg stod over for en psykisk syg person med vrangforestillinger, ville jeg have haft en anderledes tilgang til sjælesorgssamtalen end til TV 2's muldvarp med kærestesorger.

Jeg mener, at fremstillingen af TV 2's muldvarp som en person med psykiske lidelser var utroværdig over for seerne. Dels fordi psykisk lidelse ikke er en

almindelig eller typisk betegnelse for kærestesorger. Kærestesorg er blot en helt almindelig livskrise, som mange oplever. Udtrykket ”psykisk lidelse” skaber nogle helt andre og mere alvorlige billeder på folks indre nethinde. Og dels fordi det som nævnt var tydeligt, at TV 2’s muldvarp ikke var psykisk syg.

Samlet set oplever jeg, at TV 2 fremstillede en falsk identitet, hvor de manipulerede med seerne, idet de fremstillede det, som om muldvarpen var en person, der led af noget alvorligt. Sammenstillingen med [Afdøde], som havde været indlagt på den lukkede afdeling, var selvmordstruet, i behandling for depression samt ”højest sandsynligt bipolar” (udsagn fra læge i lokalpsykiatrien ifølge [Afdøde]s bror, Fyns Amts Avis den 31. maj 2023) lå snublende nær i dokumentaren (og førtes helt igennem i ”Go’aften Live” den 20. november 2024 – mere om dette nedenfor).

3. Urigtige oplysninger

Der videreformidles en del urigtige samt fordrejede oplysninger i udsendelsen. Jeg ønsker at klage over de mest grelle:

A.

Sekvensen med skjult kamera er klippet, så det fremstår, som om sjælesorgssamtalen primært handlede om udfrielse. Det gjorde den dog ikke. Samtalen inkl. bøn varede omkring 70 minutter, hvor vi dels talte om begrebet ’at blive født på ny’ samt om ’Helligåndens dåb og tungetale’. Begge dele er kerneelementer i dogmatikken hos enhver pinsekirke.

Efter 55 minutters samtale begyndte vi at bede for TV 2’s muldvarp – bønnen varede 15 minutter og handlede primært om, at TV 2’s muldvarp skulle få den erfaring, som Det Nye Testamente kalder at blive født på ny – samt at hun ville blive døbt i Helligånden og begynde at tale i tunger.

Min bøn om udfrielse vises og høres ikke ved den tredje sekvens med skjult kamera (sjælesorgssamtalen). Den ses kun helt i begyndelsen af udsendelsen, hvor de pårørende ser sekvensen på en skærm (0:15):

”Jesus, hvad end der kan være af clairvoyance eller yoga, så smider vi det ud i Jesu navn.”

Så vidt udfrielsen. Det var alt. Resten af bønnen handlede om andre ting.

Ikke desto mindre lyder speaken (28:11):

”Uddrivelsesseancen tager lige under 15 minutter.”

Inden udsendelsen blev offentliggjort, gjorde jeg TV 2 opmærksom på, at de havde problemer med deres teologiske grundbegreber og spurgte, om de havde haft en teologisk konsulent inde over udsendelsen. Ellers kunne de meget let komme til at misforstå, hvad der skete – hvilket de så også har gjort.

Udfrielsesbønnen varede ikke 15 minutter, men under 10 sekunder.

Alt det besvær med skjult kamera og muldvarp, som brugte måneder på at få en samtale med os. TV 2 kunne blot være troppet op med et kamera ved en gudstjeneste og spurgt mig, om jeg ville bede for deres muldvarp – og så ville jeg efter en afklarende samtale have gjort det.

B.

Da TV 2 viser optagelserne af min bøn for TV 2's muldvarp til de pårørende – og filmer dette til brug for udsendelsen - fremkommer [Afdøde]s bror med en nedgørende kommentar. Denne kommentar har jeg ikke har fået forelagt, inden udsendelsen blev offentliggjort, og har derfor ikke haft mulighed for at kommentere den.

Det er en kommentar, som beklikker min personlige integritet og hæderlighed – og den er derudover fejlagtig, fordi jeg udelukkende agerede som præst over for TV 2's muldvarp gennem de måneder, hvor jeg havde kontakt til hende. Bønnen er i sig selv heller ikke på nogen måde lægefaglig.

Kommentaren lyder som følger (29:06):

"Det er simpelthen bare uhæderlighed i bund og grund af værste skuffe. Og det er jo noget, man gør under radaren under dække af at være lægefaglig, så kører man sådan et show der bag kulissen."

Jeg skulle have haft mulighed for at kommentere på så injurierende og ærekrænkende en udtalelse forud for udsendelsen.

C.

Udsendelsen indledes som ovenfor nævnt med skjulte optagelser af mig, som er i gang med at bede for TV 2's muldvarp med håndspålæggelse. Man hører mig sige noget utydeligt og derefter:

"Halleluja, halleluja. Bare åbn din mund, og lad det strømme ud".

Herefter lyder speaken (0:07):

"Det, vi ser her, er en præst i pinsekirken, der er ved at udføre en dæmonuddrivelse på det han tror, er en kvinde med psykiske lidelser."

Som ovenfor beskrevet handlede det meste af den 70 minutter lange bøn om andet end udfrielse. Og det, man hører, inden speaken, har ikke noget med uddrivelse at gøre, men om dåb i Helligånden.

Havde TV 2 benyttet sig af en teologisk konsulent, havde de opdaget, at brug af tungetale ikke er det samme som bøn om udfrielse – og at man faktisk slet ikke foretager en udfrielsesbøn ved brug af tungetale.

Det er derfor fejlagtigt, når TV 2 hævder, at seerne netop har lyttet til en uddrivelse.

Derudover tror jeg som nævnt ikke, at det er en kvinde med psykiske lidelser, men en kvinde, som har kærestesorger.

4. Sammenligning i ”Go’ aften Live”

Som ovenfor nævnt forsøger TV 2 med udsendelsen at skabe et indtryk af, at deres muldvarp var en psykiatrisk patient med samme lidelser som [Afdøde]. Det er forkert – og det er mangel på respekt for [Afdøde] at insinuere dette i ”Gud er din læge”.

Ligeledes er det forkert, når værten uden omsvøb hævder dette i ”Go’ aften Live” den 20. november 2024 (12:50):

”Muldvarpen hun har jo angivet, at hun har de samme lidelser som [Afdøde].”

Min interesse i dette er, at TV 2 med indslaget i ”Go’ aften Live” forsøger at underbygge den falske identitet, som muldvarpen blev udstyret med i ”Gud er din læge” – og dermed styrke anklagerne mod mig.

Men som nævnt: Den direkte sammenligning mellem muldvarpen med kærestesorger og [Afdøde], som havde været indlagt flere gange - også på den lukkede afdeling, var selvmordstruet, i behandling for depression og ”højest sandsynligt bipolar” er intet mindre end respektløs – og naturligvis forkert.

5. Fejl i artikel

TV 2 har skrevet en artikel om ”Gud er din læge”, hvor speakens fejl omkring, hvad der sker i bønnen optaget med skjult kamera, gentages. Artiklen har haft forskellige overskrifter, men bærer den 28. november kl. 13.30 overskriften ”Læge stopper øjeblikkeligt – opsøgte kvinde i eget hjem”.

Et stykke nede i artiklen er der indsat et klip fra udsendelsen, hvor man med skjult kamera ser mig bede for TV 2’s muldvarp. Oven over videoen står teksten:

”Se [Klager] lave uddrivelse på TV 2s journalist.”

På selve videoen står teksten:

”Læge laver dæmonuddrivelse på TV 2-journalist.”

Under videoen er der en billedtekst, hvor der står:

”En læge, der både arbejder i psykiatrien og fungerer som præst i pinsekirken, laver en dæmonuddrivelse på en kvinde, han tror har psykiske problemer. Kvinden er dog TV 2-journalist og agerer som muldvarp. Video: [Journalisten]”

Det, man ser i videoklipet, er dog ikke en udfrielse. Det er en bøn om, at muldvarpen vil blive døbt i Helligånden – hvilket er noget helt andet.

Hvis man er uvidende om et emne, vil man med fordel kunne henvende sig til en ekspert på området. Dette har TV 2 ikke gjort, og derfor viderebringer de forkerte oplysninger om, hvad jeg foretager mig, i både udsendelse og artikel.”

[Klager] har klaget til Pressenævnet ved at kommentere særskilt på TV 2s afvisning af klagen af 20. januar 2025, som fremgår nedenfor under TV 2s synspunkter. I [Klager]s klage til Pressenævnet er således anført blandt andet:

”TV 2 skriver i indledningen, at man overordnet set har fundet det samfundsrelevant at undersøge, hvordan det frikirkelige miljø agerer over for psykisk syge, der udgør en sårbar gruppe i samfundet. Det har man valgt at gøre ved at dykke ned i [Afdøde]s historie og ved muldvarpens ageren.

Jeg kan kun erklære mig enig i, at det ville være samfundsrelevant at undersøge, hvordan det frikirkelige miljø agerer over for psykisk syge. Desværre er det ikke, hvad TV 2 har gjort.

I det ene af to programmer fokuserer de på en marginaliseret, kristen gruppe, som størstedelen af det frikirkelige miljø holder en armslængdes afstand til (af en række grunde, som jeg ikke vil opremse her, men gerne uddyber, hvis det er relevant). Og i det andet program fokuserer TV 2 på mig og min dobbeltrolle som både læge på psykiatrisk afdeling og præst. Jeg er formentlig den eneste i Danmark med sådan en dobbeltrolle.

Med andre ord har TV 2 udvalgt to undtagelser i det frikirkelige miljø og valgt at lade dem være repræsentative for hele miljøet. Det er kort sagt dårligt håndværk. Hvorfor har TV 2 ikke kontaktet nogle af de større frikirkelige trossamfund eller paraplyorganisationen FrikirkeNet og spurgt, hvordan man i danske frikirker agerer over for psykisk syge, som ønsker at blive bedt for? Og hvordan man agerer, hvis en psykisk syg beder om udfrielse for dæmoner? Dét kunne have været interessant at få et indblik i – og så ville TV 2 også have opdaget, at det ikke er nødvendigt at bruge skjult kamera for at få informationer om dette.

Ad 1

I forhold til brugen af skjult kamera svarer TV 2, at de mener det er berettiget, fordi de derved dokumenterer, at jeg udadtil siger ét, men bag kulisserne gør noget andet. I svaret forholder TV 2 sig ikke til, hvad jeg gentagne gange – også før dokumentaren blev sendt – har gjort opmærksom på:

Nemlig at TV 2 forholder sig til et udsagn fra mig, som de fordrejer, så det kommer til at lyde, som om jeg mener det stik modsatte af, hvad jeg rent faktisk gør. Og dermed falder hele deres argument for at bruge skjult kamera til jorden.

Jeg har i min klage redegjort for baggrunden for mit udsagn om dæmoner i telefonsamtalen med [Sønnen] – men dette har TV 2 ikke forholdt sig til i deres svar. Jeg har også anført, at i to af tilfældene, hvor der er brugt skjult kamera, har det været i et offentligt rum – altså var det offentlig tilgængelig information, som blev filmet, og dermed var skjult kamera unødvendigt. Dette har TV 2 heller ikke forholdt sig til i deres svar.

Derudover har TV 2 ikke forholdt sig til min kritik af, at de skred til brugen af skjult kamera i stedet for blot at ringe mig op og stille mig nogle spørgsmål om, hvordan jeg håndterer min dobbeltrolle som læge og præst, og hvordan jeg agerer over for psykisk syge, som ønsker at blive bedt for eller blive sat fri for dæmonisk indflydelse. Det ville jeg gerne have svaret på.

TV 2 forholder sig heller ikke til min klage over, at de med skjult kamera i et sjælesørgerisk rum overtræder en grænse, som er lovfæstet – nemlig den absolutte tavshedspligt i sådan en situation. Dermed bidrager TV 2 til at underminere tilliden til denne ordning, som har været en del af dansk lovgivning siden 1683.

TV 2 anfører endvidere, at de flere gange har forsøgt at få mig til at forholde mig til dæmonuddrivelser, men at jeg har takket nej til dette. Det skyldes ganske enkelt, at de på dette tidspunkt allerede havde brugt skjult kamera og fastlagt deres vinkel på udsendelsen, og derfor ønskede jeg ikke at medvirke i programmet. Havde de begyndt hele programmet med at interviewe mig, havde jeg gerne medvirket – og så ville den valgte vinkel i øvrigt være faldet.

Ad 2

TV 2 mener, at det er berettiget, at de har benyttet sig af falsk identitet, idet de derved fik mulighed for at afdække, om jeg kunne finde ud af at adskille mine roller som henholdsvis læge og præst. De mener derimod ikke, at de har benyttet sig af agent provocateur i den forstand, at de uretmæssigt har fremprovokeret mine handlinger/udtalelser i programmet.

Problemet med argumentet for falsk identitet er, at TV 2's muldvarp udelukkende opsøger mig i min rolle som præst. Derfor har de ikke kunnet forventet at afdække noget, som problematiserer mine dobbeltroller – og dermed er der ikke tungtvejende grunde til at bruge falsk identitet.

TV 2 henviser til en anden situation, hvor jeg som præst responderede på en tidligere patients henvendelser. Allerede i maj 2023 skrev Fyns Amts Avis om dette, og jeg har erkendt, at det var en fejl – som også meddelt TV 2 til brug i programmet. Det er det eneste tilfælde, hvor jeg som præst har haft kontakt til en (tidligere) patient.

TV 2 forholder sig ikke til, at den falske identitet over for mig taler om kærestesorger (utroskab over for kæreste, som førte til et brud, som førte til kærestesorger), mens det over for seerne bliver udtryk som psykiske lidelser. De mener derimod, at de har givet et retvisende billede af muldvarpens situation, og at det derfor er faktisk forkert, når jeg i klagen skriver, at seerne ikke får at vide, hvad muldvarpen fortæller mig.

Jeg fastholder dog klagens ord: ”I udsendelsen hører man ikke, hvad hun konkret fortæller mig.” Her refererer jeg til fortællingen om, at hun havde været sin kæreste utro, hvilket førte til et brud, som gjorde hende så ked af det, at hun blev indlagt på psykiatrisk afdeling.

Dette har TV 2 ikke forholdt sig til – og dermed har de heller ikke forholdt sig til, at fremstillingen over for seerne bliver utroværdig, når de omtaler muldvarpen som en person med psykiske lidelser.

Når det gælder agent provocateur, er jeg uenig med TV 2 – og jeg vil hævde, at TV 2 her svarer på noget, de ikke har kendskab til. For adfærden fra TV 2’s muldvarp i forhold til at være opsøgende omkring udfrielse fra dæmoner, var uden for kategori sammenlignet med, hvordan folk normalt henvender sig til mig som præst for at få en samtale og/eller en bøn. Fordi hun var så målrettet fokuseret på emnet udfrielse, imødekom jeg hende – som beskrevet i klagen. Og dermed optrådte hun som agent provocateur.

Dette forholder TV 2 sig ikke til i deres svar.

TV 2 forholder sig heller ikke til, at muldvarpen fik tilbud om at mødes med en anden end mig, hvilket hun takkede nej til.

TV 2 forholder sig heller ikke til, at det er muldvarpen, som bringer emnet udfrielse på bane – og i den forbindelse nævner muldvarpen clairvoyance, yoga og tarotkort.

At ”en hel kirke” havde kontakt til Freya er en overdrivelse. Det vedgår jeg. Det, jeg ønskede at beskrive, var, at der ud over min kollega og jeg var en række andre mennesker, som havde kontakt til TV 2’s muldvarp gennem de måneder, hvor hun flere gange dukkede op i kirken.

Som beskrevet i klagen ser man i TV 2’s program kun et lille udsnit af en kontinuerlig dialog, som havde varet nogle måneder.

Ad 3A

TV 2 mener ikke, at de har bragt urigtige oplysninger i forbindelse med visning af den med skjult kamera optagede sjælesorgssamtale mellem muldvarpen, en kollega og mig. TV 2 mener, at de bragte klip er relevant for forståelsen af ”udfrielsesseancen”.

Jeg er uenig.

Inden dokumentaren blev sendt, spurgte jeg TV 2, om de havde haft en teologisk konsulent inde over programmet. Det gjorde jeg af den enkle grund, at dokumentaren roder en række teologiske begreber sammen og dermed ikke får formidlet til seerne, hvad det er, der foregår. Dette gjorde jeg TV 2 opmærksom på – alligevel valgte TV 2 at bringe programmet inklusiv de forkerte oplysninger.

I sit svar forholder TV 2 sig ikke til dette – de hævder blot, at udvælgelsen af de bragte klip er berettiget, og at de ikke har bragt ukorrekte oplysninger.

Det er en påstand, som handler om et specifikt, kirkeligt fænomen, som man ikke kan forvente redaktionen har viden om – men så bør redaktionen heller ikke være påståelig omkring det. Som minimum kunne man have undersøgt det, når man nu var blevet gjort opmærksom på det.

Dette forholder TV 2 sig ikke til – de afviser blot uden nærmere begrundelse.

Jeg kan blot gentage, at selve udfrielsen varer mindre end 10 sekunder – alt andet handler om andre ting.

Ad 3B

Jeg er uenig med TV 2 i, at der har været tilstrækkelig forelæggelse i og med, at TV 2 har sendt en mail til mig, hvor de refererer, at familien til [Afdøde] mener, at ”seancen med Freya i kirken er uhæderlig”, og at de ”oplever det som noget, der bliver gjort under radaren”.

Der fremgår ikke af teksten i forelæggelsen, at det er en kommentar rettet direkte mod min person- og at den er formuleret, så den beklikker min personlige integritet og hæderlighed.

Endvidere påstås det i kommentaren, at bønner i kirken sker under dække af at være lægefaglig – dette blev ikke nævnt i forelæggelsen. Påstanden er faktisk forkert, fordi jeg udelukkende agerede som præst over for TV 2’s muldvarp gennem de måneder, hvor jeg havde kontakt til hende. Bønner er i sig selv heller ikke på nogen måde lægefaglig.

Derfor skulle jeg have haft det fulde citat tilsendt.

Ad 3c

Speaken indeholder ukorrekte oplysninger, da det man ser, ikke er en udfrielse, men en bøn med brug af tungetale.

Som tidligere nævnt blander TV 2 forskellige teologiske begreber sammen og videregiver dermed ukorrekte oplysninger. Det undrer mig, at TV 2 blot skriver, at de ikke mener, det er ukorrekt. På hvilket grundlag hævder de det?

I forhold til begrebet psykisk lidelse kan man diskutere, hvornår man skal begynde at bruge den betegnelse. Hvis jeg fx får en mindre depression hver vinter, som dæmper mit humør og mit energiniveau, men ellers passer jeg mit job og mine øvrige pligter – har jeg så en psykisk lidelse? Klinisk set, ja – men i folkemunde, formentlig nej.

I et tv-program bør redaktionen forholde sig til, hvordan de valgte ord vil lyde i seernes ører – også selv om de teknisk set er korrekte. Og med den fremtræden, som

TV 2's muldvarp havde, ville det være mere korrekt at omtale hende som en ung kvinde med kærestesorg end som en ung kvinde med psykiske lidelser.

TV 2 har efter min mening skabt en falsk identitet, som ligger langt fra [Afdøde]s, som man ellers forsøgte at efterligne; en kvinde som flere gange har været indlagt på den lukkede afdeling, var selvmordstruet, i behandling for depression og højst sandsynligt bipolar.

Ad 4

Jeg mener ikke, det er et tilfredsstillende svar, at værtens ord ikke skal forstås bogstaveligt. Hvordan skulle man som seer kunne vide det?

Her bør TV 2 komme med en beklagelse – jf. beskrivelsen oven for af [Afdøde]s lidelser.

Ad 5

I sit svar blander TV 2 tingene sammen. Ja, jeg bad en bøn om udfrielse – som varede mindre end 10 sekunder, og som TV 2 helt rigtigt citerer i sit svar. Og ja, min kollega taler om, hvad udfrielse er.

Men det, man konkret ser i videoklipet, er ikke den konkrete udfrielse, men bøn ved hjælp af tungetale samt bøn om, at muldvarpen bliver fyldt af Helligånden: Først beder jeg på dansk: ”Tak, at hun får lov at få tungetalen og tale hemmeligheder med dig. Halleluja. Halleluja.” Derefter beder jeg i tunger, inden klippet afsluttes med, at jeg beder på dansk: ”Jesus døber dig med den Helligånd her i eftermiddag. Det er bare at være frimodig, Freya, Helligånden er over dig, du kan sagtens tale i tunger nu”.

Derfor er det faktisk forkert i billed- og videotekst at skrive, at der finder en udfrielse sted.”

[Klager] har afsluttende anført blandt andet:

”I forhold til berettigelsen af brugen af skjult kamera mener TV 2, at der er tale om en efterrationalisering, når jeg anfører, at de kunne have fået de samme oplysninger ved almindeligt, åbent interview. Det kommer de med tre argumenter for – dem kommentarer jeg på nedenfor.

Endvidere mener TV 2, at det har formodningen imod sig, at jeg ville have fortalt åbent om, hvordan jeg ”som læge (og præst) laver dæmonuddrivelser på psykisk syge.”

Med denne formulering rammer TV 2 helt ved siden. Jeg har i intet tilfælde foretaget en uddrivelse i min egenskab af læge. Min ageren som læge er 100 procent holdt inden for sygehusets rammer. Dokumentaren viser heller ikke andet.

Det er kun sket én gang gennem alle mine år på psykiatrisk afdeling i [Bynavn A], at jeg i min egenskab af præst har været på hjemmebesøg hos en tidligere patient

(sammen med to andre fra kirken). Det var en klar fejl, hvilket jeg offentligt har erkendt.

Men det var ikke desto mindre et præsteligt besøg uden nogen form for lægefaglig ageren.

TV 2 mener også, at brugen af skjult kamera var nødvendig for at afsløre, at jeg i praksis handler på en anden måde, end jeg siger, når jeg til [Sønnen] forklarer, at jeg "som udgangspunkt går i en bue uden om dæmonuddrivelse, da det let bliver forkert, misforstået og overdrevet".

Jeg har i min klage til TV 2 og til Pressenævnet grundigt forklaret, at TV 2 her går helt galt i byen. Jeg siger ikke, at dæmonuddrivelse i sig selv er forkerte, misforståede og overdrevne, men at denne kirkelige handling, som i øvrigt finder sted i alle kristne kirker inklusiv folkekirken og Den katolske Kirke, "let bliver forkert, misforstået og overdrevet." Derfor er der ikke noget for det skjulte kamera at afsløre.

TV 2 anfører også, at Psykiatrien i [Regionen] foreskriver, at deres ansatte "*ikke udøver medicinsk- eller psykiatrisk rådgivning uden for psykiatrisygehuset.*" Sandt nok – men det var en oplysning TV 2 fik, efter de havde lavet de første skjulte optagelser.

Derudover er det et udsagn, som er aldeles ikke-overraskende – som ovenfor nævnt har jeg heller aldrig i min egenskab af præst udført hverken medicinsk eller psykiatrisk rådgivning.

TV 2 mener endvidere, at det var som konsekvens af de skjulte optagelser, at jeg med øjeblikkelig virkning stoppede på [Bynavn A] psykiatriske afdeling. Det undrer mig, at TV 2 mener at vide, hvad der står i en fortrolig, gensidig aftrædelsesaftale. Jeg kan hermed oplyse Pressenævnet om, at det ikke var som konsekvens af de skjulte optagelser, at jeg stoppede min ansættelse. Det var derimod som konsekvens af den ovenfor nævnte fejl, hvor jeg som præst tager på hjemmebesøg hos en tidligere patient.

Opsummerende kan det dermed konkluderes, at brugen af skjulte optagelser var grundløs, idet de samme oplysninger kunne have været opnået ved almindeligt, åbent interview. Uddrivelse er en del af klassisk kristendom og ikke noget, nogen kirker har noget ønske om at skjule.

Bemærk i den sammenhæng, at jeg også siger dette til TV 2's muldvarp i den ene af de to optagelser med skjult kamera, som er foretaget i et offentligt rum: "Det er jo noget, vi gør."

Bemærk også, at det, som TV 2 og - ud fra dokumentaren at dømme - også familien reagerer på ved de skjulte optagelser i det sjælesørgeriske rum, ikke er selve uddrivelsen, men derimod den lange bøn forud for uddrivelsen, hvor jeg taler i tunger. Tungetalen opleves formentlig fremmedartet og måske endda skræmmende, hvis man ikke har hørt det før.

TV 2's muldvarp havde været i kirken flere gange og kendte til fænomenet, og vi havde også i samtalen med hende inden bønnen grundigt forklaret hende om dette. Selve uddrivelsen var derimod ganske uddramatisk og helt nede på jorden – som nævnt var det kun disse ord, som handlede om udfrielse: *"Jesus, hvad end der kan være af clairvoyance eller yoga, så smider vi det ud i Jesu navn."*

I forhold til tavshedspligt er jeg med på, at det er præsten og ikke den hjælpsøgende, som har tavshedspligten. Min anke går på, at TV 2 med skjult krænker et sjælesørgerisk rum, hvor der er en særlig tavshedspligt. Det mener jeg, er en skærpende omstændighed i forhold til brugen af skjult kamera. Man bør være ekstra forsigtig, når man vurderer, om brugen af skjult kamera er nødvendig, før man tager det med ind i en sjælesorgssamtale.

TV 2's muldvarp er efter min mening ikke, hvad man i almindelig, daglig tale vil omtale som psykisk syg – Hun havde kærestesorger og var indlagt i kort tid, det er ikke, hvad man i almindelig tale kalder en psykisk sygdom. Derfor mener jeg, det er manipulerende og ukorrekt, når TV 2 bruger termen psykisk syg. I det mindste kunne man i dokumentaren have forklaret, på hvilken måde, muldvarpen var 'psykisk syg'. Som det fremstilles nu, bliver der sat lighedstegn mellem muldvarpen og [Afdøde], som havde været indlagt flere gange - også på den lukkede afdeling, var selvmordstruet, i behandling for depression og "højest sandsynligt bipolar". En meget skæv sammenligning.

Afslutningsvis er det også TV 2's opfattelse, at jeg er aktiv i at bringe samtalen med muldvarpen ind på emnet udfrielse. Som argument for dette citerer TV 2 fra en samtale i dokumentaren.

Jeg vil blot henlede opmærksomheden på, at dette citat er et led i en længere dialog, som jeg havde haft med TV 2's muldvarp ad flere omgange. Jeg var derfor bekendt med, at hun havde et ønske om udfrielse.

Dette fremgår faktisk også af det citat, som TV 2 henviser til, hvor muldvarpen til at begynde med siger: *"Vi snakkede om, at der måske var mulighed for nogle samtaler."*

Videre henviser muldvarpen til vores tidligere samtaler ("Det her med ..."), hvor hun har nævnt udfrielse som et ønske ("... for at finde ud af, om det kunne have åbnet for noget ..."):

Freya: "Det her med, jeg har jo dyrket en del yoga og fået lagt tarotkort og har besøgt clairvoyante, og det kan jeg bare godt sådan måske blive lidt bekymret for. Om vi kan have sådan nogle samtaler for at finde ud af om det ku' ha åbnet for noget altså med henblik på altså hvis nu ..."

Hermed er det ganske tydeligt, at det er muldvarpen, som bringer emnet på bane. Det var også hende, der gjorde det i tidligere samtaler – hvilket råbånd fra TV 2 formentlig vil kunne vise (hvis der var skjult kamera i den forbindelse).

Jeg følger så blot op på det, hun ikke siger, fordi hun tidligere har sagt det til mig:

[Klager]: "Hvis der er et eller andet, vi skal sætte dig fri for."

Freya: "Ja."

I øvrigt er der vedhæftet et att. om sagens afslutning ved Styrelsen for Patientklagenævnet.

De og Lægeforeningen har bakket 100% op og hjulpet med formuleringen af to hjemmesider:

[Hjemmeside A]

[Hjemmeside B]"

2.2 TV 2s synspunkter

TV 2 har i udtalelsen afgivet til Pressenævnet bemærket, at mediet i det hele henholder sig til klagesvar af 20. januar 2025 til [Klager]. I TV 2s afvisning af [Klager]s klage er anført blandt andet:

"Programmet "Gud er din læge" er produceret af TV 2s interne dokumentarredaktion. Artiklen er ligeledes produceret internt hos TV 2. "Go' aften Live" er produceret af Nordisk Film TV for TV 2 Danmark. TV 2s interne redaktion samt "Go' Aften Live" redaktionen har fået forelagt din klage til udtalelse.

Overordnet set finder TV 2, at det er samfundsrelevant at undersøge, hvordan det frikirkelige miljø agerer over for psykisk syge, der udgør en sårbar gruppe i samfundet. Det gør redaktionen dels ved at dykke ned i [Afdøde]s historie samt via muldvarpens ageren. Programmet har ikke kun fokus på Pinsebevægelsen, men også et andet religiøst netværk, som er en del af programmerne.

Klagesvaret følger strukturen i din klage:

1. Brug af skjult kamera
2. Brug af agent provocateur og falsk identitet
3. Ukorrekte oplysninger
4. "Go' aften Live"
5. Artiklen "Læge stopper øjeblikkeligt - opsøgte kvinde i eget hjem"

Ad. pkt.1

TV 2 mener, at brugen af skjult kamera i programmet er berettiget, idet TV 2 undersøger den dobbeltrolle, du har som både læge i psykiatrien og præst i pinsekirken. Udadtil siger du til sønnen, [Sønnen], at du "som udgangspunkt går i en bue uden om dæmonuddrivelse, da det let bliver forkert, misforstået og overdrevet."

Optagelserne viser, at du ikke er tilbageholdende med at foretage dæmonuddrivelse. Du har aldrig mødt muldvarpen før. I taler kort sammen to gange i Pinsekirken, derefter har I en telefonsamtale, hvori du får hendes sygehistorie med medicin,

indlæggelse osv. og dernæst seancen i kirkens kælder, hvor det er muldvarpens klare opfattelse, at der er tale om en samtale og derefter en dæmonuddrivelse.

I programmet forholder to eksperter sig kritisk til de optagelser, der vises. Den ene af dem siger efter at have set seancen fra kirkens kælder:

"Jamen, det ligner jo fuldstændigt det, som djævueldriversken foretog sig hjemme hos Freya. Så alt det dæmonhalløjsa, som [Klager] siger, at han ikke beskæftiger sig med, det er jo helt øjensynligt, at det beskæftiger han sig med. Han illustrerer levende, at han overhovedet ikke kan adskille de to roller fra hinanden."

Redaktionen har flere gange forsøgt at få dig til at forholde dig til netop dæmonuddrivelser, hvilket du ikke har ønsket.

Ad. 2.

Det er TV 2s opfattelse, at det er samfundsmæssigt relevant at undersøge, hvorvidt du kan adskille din rolle som læge og som præst. Det er relevant fordi du tidligere har sammenblandet de to roller, da du besøgte din tidligere patient [Afdøde], i hendes private hjem, som præst.

Det kan være berettiget at udgive sig for at være en anden end den man er, når der er tungtvejende grunde for det.

TV 2 bestrider at brugen af muldvarpen er i strid med TV 2s egne retningslinjer etisk samt retningslinjerne for god presseskik. TV 2 bestrider endvidere, at TV 2 på uretmæssig måde har fremprovokeret dine handlinger/udtalelser i programmet.

Det er faktisk forkert, når du skriver, at man i udsendelsen ikke får at vide, hvad muldvarpen fortæller dig om sin forhistorie. I en speak bliver det fortalt:

"Freya fortæller, at hun fire måneder forinden har været indlagt på en psykiatrisk afdeling, hun har mørke tanker, og hun får antipsykotisk medicin."

Det er heller ikke korrekt, at "en hel kirke" havde kontakt med Freya over en periode fra april til juli. Freya var i kirken fem gange i alt.

Ad.3A.

Den relevante del af mødet mellem muldvarpen, dig og den anden præst er for TV 2s historie, udfrielsesseancen. De klip, som TV 2 vælger at bringe fra den skjulte optagelse af mødet omhandler derfor udfrielsesseancen eller har relevans for at forstå denne.

TV 2 udvælgelse af de bragte klip er berettiget. TV 2 bestrider desuden at have bragt ukorrekte oplysninger.

Ad.3B

Du klager over manglende forelæggelse af en konkret udtalelse i programmet fra [Sønnen].

Det er TV 2s opfattelse, at forelæggelse har været tilstrækkelig. I mail af 28. oktober 2024 skriver redaktionen følgende til dig:

"Familien kritiserer, at du opsøgte deres mor privat, fordi hun ikke kunne gennemskue, hvilken rolle du kom i, når hun var så syg. Hun var nem at manipulere med, og de bryder sig ikke om den dobbeltrolle. De mener, at seancen med Freya i kirken er uhæderlig, idet hun er psykisk syg. De oplever det som noget, der bliver gjort under radaren."

Det anser TV 2 for tilstrækkelig forelæggelse.

Ad.3C:

Det er TV 2s opfattelse, at speaken:

"Det, vi ser her, er en præst i pinsekirken, der er ved at udføre en dæmonudrive/se på det han tror, er en kvinde med psykiske lidelser"

ikke indeholder ukorrekte oplysninger.

Du skriver derudover, at du ikke tror, at det er en kvinde med psykiske lidelser, men en kvinde, som har kærestesorger og ellers er sund og rask. Det er TV 2 uforstående overfor. I telefonsamtalen, som leder op til mødet i kirken, har du og muldvarpen en længere telefonisk samtale. Her fortæller muldvarpen, at hun har været indlagt på psykiatrisk afdeling, at hun har mørke tanker, og at hun får medicin. Du spørger også ind til medicinen. Til selve mødet i kirken spørger du selv ind til, hvor længe og hvorhenne muldvarpen var indlagt, og du spørger uddybende til hendes medicin, som I også har talt om i telefonen.

Ad. pkt. 4

Værten i "Go' Aften live" siger følgende:

"I dokumentaren, der vælger I også at optage en frivillig fra det her fællesskab - det her religiøse fællesskab, der hedder [Fællesskabet] - med skjult kamera. [Fællesskabet] det er jo et af de her fællesskaber [Afdøde] - [Sønnen] og [Datteren]s mor -får besøg af og er i kontakt med. I har sat en muldvarp i kontakt med det her fællesskab. Muldvarpen har jo angivet, at hun har de samme lidelser som [Afdøde] og også udgiver sig for at modtage medicin for en psykisk lidelse ligesom [Afdøde]."

Herefter afspilles klip fra den scene i programmet "Gud er din læge", hvor [Fællesskabet] besøger den her muldvarp.

Når værten i "Go' aften Live" siger, at "Muldvarpen har jo angivet, at hun har de samme lidelser som [Afdøde]", skal det ikke forstås bogstaveligt således, at hun har præcis samme diagnose som [Afdøde] havde. Det væsentlige er, at muldvarpen i programmet siger, at hun har psykiske lidelser, har været indlagt på psykiatrisk afdeling for 4 måneder siden og modtager antipsykotisk medicin for sine lidelser. Det samme gjorde [Afdøde].

Det er TV 2s opfattelse, at værtens udtalelse ikke er i strid med god presseskik.

Ad. pkt. 5

Du klager over, at der er ukorrekte oplysninger i billed- og videotekst. Du anfører, at der ikke er tale om udfrielse, men i stedet en bøn om, at muldvarpen vil blive døbt i Helligånden.

I mail af 14. november 2024 til redaktionen skrev du noget andet. Dengang skrev du:

"I forhold til bønne for Freja, er jeg enig i, at jeg bad en bøn om udfrielse"

Det er TV 2s opfattelse, at billedtekst/videotekst er korrekt.

Under seancen nævner den anden præst:

"det får sådan et voldsomt udtryk: udfrielse, ikke? Og jeg ved ikke hvor meget du kender til eksorcisme og den slags. Har du set film om det? Det du ser i film og sådan ja, der kan vi også godt ende ude, men det tror jeg ikke, vi gør med dig."

Hun taler altså om eksorcisme og om en handling, der skal ske.

På optagelserne ser man først en samtale, og dernæst selve handlingen, hvor vi ser dig og den anden præst sige ting som:

"Jesus hvad end der kan være af clairvoyance eller yoga, så smider vi det ud nu i Jesu navn, I Jesu navn, så lukker vi nu de porte og åbninger, der har været åbne for den onde. Så i Jesu navn, der lukker vi nu de indgange den onde har haft",

mens I står foran og bagved muldvarpen."

TV 2 har i udtalelsen afgivet til Pressenævnet anført blandt andet:

"Udsendelsen og artiklen er egenproduceret af TV 2. "GO' Aften Live" er produceret af Nordisk Film tv for TV 2. Både TV 2s interne redaktion samt GO' Aften Live-redaktionen har fået forelagt klagen til udtalelse.

TV 2 skal i det hele henholde sig til sit svar af 20. januar 2025, idet klagerens brev af 21. februar 2025 giver anledning til følgende tilføjelser og præciseringer:

I forhold til berettigelsen af brugen af skjult kamera:

[Klager] anfører, at brugen af skjult kamera er uberettiget, idet TV 2 blot kunne have kontaktet ham åbent, og så ville han uden videre have fortalt, hvordan han håndterer sin dobbeltrolle som læge og præst, og hvordan han laver dæmonuddrivelse på psykisk syge.

Det er TV 2s opfattelse, at udsagnet er udtryk for en efterrationalisering og at det har formodningen imod sig, at [Klager] ville have fortalt åbent om, hvordan han som læge (og præst) laver dæmonuddrivelse på psykisk syge.

For det første har [Klager] tidligere vist, at han har haft svært ved at adskille sin rolle som læge og sin rolle som præst; det skete i forbindelse med den dobbeltrolle han havde over for sin tidligere patient [Afdøde].

For det andet siger han til [Sønnen], at han "som udgangspunkt går i en bue uden om dæmonuddrivelse, da det let bliver forkert, misforstået og overdrevet".

For det tredje foreskriver Psykiatrien i [Regionen], at deres ansatte "*ikke udøver medicinsk- eller psykiatrisk rådgivning uden for psykiatrisygehuset.*"

Som konsekvens af [Klager]s ageren på de skjulte optagelser, stoppede han med øjeblikkelig virkning på [Bynavn A] psykiatriske afdeling efter gensidig aftale, da Psykiatrien i [Regionen] blev gjort bekendt med udsendelsen indhold. [Klager]s tidligere arbejdsgiver mente altså ikke, at hans ageren var forenelig med jobbet som læge i psykiatrien.

Optagelserne med [Klager] kan dermed ikke sammenlignes med faktum i kendelsen i sag nr. 2005-6-161, som [Klager] nævner i sin klage.

Klager anfører, at TV 2 med optagelserne overskrider præsters absolutte tavshedspligt. Det er TV 2 uenig i. Muldvarpen laver jo optagelserne med forventning om, at de skulle publiceres og dermed sker der ingen overskridelse af [Klager]s tavshedspligt.

[Klager] sår tvivl om, hvorvidt muldvarpen fortæller, at hun er psykisk syg. Det er et faktum, at [Klager] får at vide, at muldvarpen/Freya havde været indlagt på psykiatrisk afdeling og hun fik antidepressiv medicin. [Klager] spørger i telefonen desuden ind til den medicin, hun får.

Det er endelig TV 2s opfattelse, at [Klager] er aktiv i at bringe samtalen med muldvarpen ind på emnet udfrielse. Det kan blandt andet ses af følgende transskription:

Freya: "Vi snakkede om, at de måske var mulighed for nogle samtaler."

[Klager]: "Ja"

Freya: "Det her med, jeg har jo dyrket en del yoga og fået lagt tarotkort og har besøgt clairvoyante, og det kan jeg bare godt sådan måske blive lidt bekymret for. Om vi kan have sådan nogle samtaler for at finde ud af om det ku' ha åbnet for noget altså med henblik på altså hvis nu...."

[Klager]: "Hvis der er et eller andet, vi skal sætte dig fri for."

Freya: "Ja."

[Klager]: "Det synes jeg, vi skal have."

Freya: "Men er det, er det noget, I har gjort før, og..?"

[Klager]: "Det er jo noget vi gør. Ehm. Og det er jo ikke sådan noget man skal gå og være bange for. Men det er selvfølgelig klart, man skal lige have ro på den. Jeg skriver til dig"

TV 2 har i mediets afsluttende bemærkninger anført blandt andet:

"Tidspunktet for Psykiatrien i [Regionen]s udtalelse om, at deres ansatte "ikke udøver medicinsk- eller psykiatrisk rådgivning uden for psykiatrisygehuset" har ikke betydning for sagen. Udtalelsen er udtryk for [Regionen]s holdning og politik, hvilket er af betydning for sagen.

Familien til [Afdøde] gør, kort efter deres mors selvmord i februar 2023, ledelsen på [Bynavn A] Sygehus opmærksom på, at [Klager] har besøgt deres mor privat i sin egenskab som præst. [Klager] arbejder på [Bynavn A] Sygehus indtil oktober 2024, og den gensidige aftale mellem [Klager] og [Bynavn A] Sygehus bliver tidsmæssigt lavet i umiddelbar forlængelse af, at TV 2 foreviser de skjulte optagelser for ledelsen på [Bynavn A] Sygehus.

[Klager] nævner, at TV 2s muldvarp havde kærestesorger. Det er ikke noget, TV 2s muldvarp nævner over for [Klager]. Hendes dækhistorie er - ligesom [Afdøde]s - at hun havde været sin kæreste utro.

Det er uklart, hvilken betydning det af [Klager] vedlagte bilag (brev af 27. januar 2025 fra Styrelsen for Patientsikkerhed) har for sagen og hvad Styrelsen for

Patientsikkerhed og Lægeforeningen ”bakker 100 % op om”, således som [Klager] skriver i afslutningen af indlægget.”

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Martin Lavesen, Jørn Mikkelsen, Maria Becher Trier og Peter Munk Povlsen.

Kompetence

Pressenævnet bemærker, at det følger af medieansvarslovens § 43, at Pressenævnet træffer afgørelse i sager om, hvorvidt der er sket offentliggørelse i strid med god presseskik, jf. § 34, og hvorvidt et massemedie efter reglerne i lovens kapitel 6 er forpligtet til at offentliggøre et genmæle. Spørgsmål om, hvorvidt straffelovens bestemmelser om ærekrænkelser er overtrådt, hører under domstolene og falder uden for nævnets kompetence.

God presseskik

Skjulte optagelser

[Klager] har klaget over TV 2s brug af skjult kamera, fiktiv identitet og agent provocateur i udsendelsen.

I den forbindelse har [Klager] henvist til, at der ikke var grundlag for brug af skjult kamera, idet optagelserne ikke dokumenterede noget, som ikke kunne være fremskaffet på anden vis, og at TV 2 fremkaldte en situation, som ellers ikke ville være opstået.

Det følger af retningslinjer for god presseskik, at offentliggørelse af skjulte optagelser kun må ske, hvis de medvirkende har givet samtykke, eller hvis den samfundsmæssige interesse klart overstiger den enkeltes krav på beskyttelse, og den fornødne journalistiske dokumentation ikke eller kun meget vanskeligt kan skaffes på anden måde, jf. punkt B.7.

Pressenævnet lægger til grund, at [Klager]s samtykke ikke var indhentet forud for offentliggørelsen af udsendelsen. Nævnet lægger endvidere til grund, at TV 2 har anvendt en journalist som muldvarp, Freya, som opsøgte [Klager] og foretog skjulte optagelser. Freya, som foregav at have været indlagt på en psykiatrisk afdeling, have mørke tanker og få antipsykotisk medicin, talte med [Klager] i Pinsekirken i [Bynavn B] på [Området] og var herefter i telefonisk kontakt med ham, hvor hun blandt andet oplyste, at hun havde dyrket yoga, havde fået lagt tarotkort og fået clairvoyance og udtrykte bekymring for, om der kunne være åbnet for ”noget”. Freya deltog efterfølgende i en sjælesorgssamtale med [Klager] og en kvindelig præst i Pinsekirkens kælder, hvor [Klager] foretog en bøn om udfrielse på Freya. Under samtalen fortalte Freya, at hun føler skyld og skam, fordi hun har været sin kæreste utro.

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at [Klager] i en længere periode har været ansat som psykiater på Psykiatrisk Afdeling [Bynavn A] samtidig med, at

han virkede som præst i Pinsekirken i [Bynavn B] på [Området]. Nævnet bemærker hertil, at [Klager] selv offentligt, herunder på sin hjemmeside og i sine udgivelser, omtaler sig selv som ”lægepræst”. I den forbindelse lægger nævnet til grund, at [Klager] den 16. oktober 2024 – inden offentliggørelsen af udsendelsen – indgik en gensidig aftale om fratrædelse af sin stilling som psykiater hos Psykiatrisk Afdeling [Bynavn A], og at Styrelsen for Patientsikkerhed den 27. januar 2025 lukkede tilsynssagen med [Klager].

Dokumentarserien ”*Gud er din læge*” omhandler [Afdøde], som havde været indlagt på psykiatrisk afdeling og senere begik selvmord. Under [Afdøde]s indlæggelse – og efter sin udskrivelse – modtog hun besøg af personer fra det religiøse fællesskab [Fællesskabet], som foretog en såkaldt dæmonuddrivelse på hende. I udsendelsen ”*Gud er din læge: Fri os fra det onde*”, som er anden episode i dokumentarserien, afdækker TV 2, at [Klager] var en af de læger, der behandlede [Afdøde] på psykiatrisk afdeling, og at han efter henvendelse fra [Afdøde] besøgte hende som præst med to andre medlemmer fra Pinsekirken i hendes hjem. I udsendelsen indgår skjulte optagelser af [Klager] i Pinsekirken af blandt andet en sjælesorgssamtale med TV 2s muldvarp, Freya, hvor han foretager en bøn om udfrielse på hende.

I udsendelsen medvirker blandt andet [Afdøde]s børn, [Sønnen] og [Datteren], og hendes bror, [Broren]. I udsendelsen medvirker også [Ekspertkilde A], professor og overlæge i Region Hovedstadens Psykiatri, og [Ekspertkilde B], lektor i sundhedsret på Aalborg Universitet, som udtaler sig om [Klager]s rolle som både læge og præst og hans ageren i den forbindelse.

Pressenævnet finder, at det har klar samfundsmæssig interesse at belyse, hvordan det frikirkelige miljø i Danmark agerer over for sårbare personer med psykiske sygdomme.

Det er Pressenævnets opfattelse, at der skal udvises særlig varsomhed, når et medie ved brug af skjult kamera optager en person, der af en fra mediet tilknyttet person opfordres til at begå noget, der efter omstændighederne fremtræder belastende for den optagede eller som ulovligt. Det er i den forbindelse nævnets opfattelse, at det efter omstændighederne kan give anledning til betænkelighed, at dokumentationen – som det er sket i den foreliggende sag – er fremprovokeret ved angivelse af opdigtede psykiske vanskeligheder og uden præsentation af journalisten, idet fremgangsmåden kan have fået den optagede til at handle på en anden måde end ellers. Dette må indgå i den samlede vurdering af de skjulte optagelser.

Ved bedømmelse af, om offentliggørelsen af optagelserne indhentet med skjult kamera var berettiget, har nævnet lagt vægt på, at optagelserne belyser [Klager]s ageren over for personer med psykiske udfordringer i sit virke som henholdsvis offentligt ansat psykiater og præst. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at optagelserne ikke viser private forhold, og at [Klager] alene optræder på optagelserne i arbejdsmæssige situationer. Nævnet finder herefter, at hensynet til [Klager]s krav på beskyttelse ikke overstiger den samfundsmæssige interesse, og at det må anses for meget vanskeligt at fremskaffe den fornødne journalistiske dokumentation for [Klager]s ageren uden for psykiatrisygehuset uden brug af skjult kamera. Det bemærkes, at [Klager] tidligere telefonisk til de i udsendelsen medvirkende kilder har

oplyst, at "[h]ele det der dæmonhalløjse, det går jeg sådan set som udgangspunkt en bue udenom".

Nævnet finder endvidere, at det ved researchen til udsendelsen i den foreliggende situation var berettiget, at TV 2s muldvarp, Freya, uden at præsentere sig som journalist, opsøgte [Klager] som en ung kvinde med psykiske vanskeligheder og bekymring for det okkulte. Det er nævnets opfattelse, at den fornødne dokumentation for [Klager]s håndtering af adskillelsen af rollen som psykiater og præst, herunder rådgivning af og udfrielse på en person med psykiske lidelser, vanskeligt kunne fremskaffes uden anvendelse af fiktiv identitet.

På denne baggrund udtaler nævnet ikke kritik af TV 2 for at offentliggøre optagelserne indhentet med skjult kamera eller af TV 2s brug af fiktiv identitet.

Korrekt information og forelæggelse

[Klager] har klaget over, at udsendelsen, indslaget og artiklen indeholder ukorrekte oplysninger, som han ikke blev forelagt forud for offentliggørelsen.

Det følger af retningslinjer for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, skal det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte. Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Præsentation af redaktionelt indhold i tekst, lyd eller billede skal i form og indhold have dækning i den pågældende artikel eller udsendelse. jf. punkt A.1, A.3 og A.6.

Det følger videre af retningslinjer for god presseskik, at det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse. Privatlivets fred må ikke krænkes, medmindre klar almen interesse berettiger offentlig omtale, jf. punkt B.1.

Pressenævnet bemærker, at redaktøren i overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet som udgangspunkt er berettiget til at beslutte, hvad man vil bringe i mediet. Det vil sige, at det ligger inden for grænserne af redaktørens redigeringsret at undlade at omtale forhold, der for en af parterne eller andre forekommer centrale, ligesom det er op til redaktøren at vælge og fravælge materiale og kilder, så længe det samlede indtryk giver et retvisende billede.

- Sjælesorgssamtale

[Klager] har klaget over, at det i udsendelsen er klippet, så det fremstår som om sjælesorgssamtalen primært handlede om udfrielse, hvilket den ikke gjorde.

I den forbindelse har [Klager] henvist til, at samtalen inkl. bøn varede omkring 70 minutter, hvor de talte om begrebet 'at blive født på ny' samt om 'Helligåndens dåb og tungetale', som

begge dele er kerneelementer i dogmatikken hos enhver pinsekirke, og at udfrielsesbønnen ikke varede 15 minutter, men under 10 sekunder.

[Klager] har endvidere klaget over, at det er ukorrekt, at der var tale om en dæmonuddrivelse, idet han foretog en bøn om, at muldvarpen vil blive døbt i Helligånden.

Af udsendelsen fremgår blandt andet følgende:

[Tidskode 00:07-00:27]

Der vises optagelser af [Sønnen], [Datteren] og [Broren], som er familie til afdøde [Afdøde]. De sidder ved et bord og ser skjulte optagelser foretaget af TV 2s muldvarp, Freya, af sit møde med [Klager]:

”Speak, voiceover: Det vi ser her er en præst i Pinsekirken, der er ved at udføre en dæmonuddrivelse på det, han tror er en kvinde med psykiske lidelser.

[Klager]: Jesus, hvad end der kan være af clairvoyance eller yoga eller hvad det er, så smider vi det ud nu i Jesu navn.

Speak voiceover: Men han er ikke kun præst i pinsekirken. Han er også læge på en psykiatrisk afdeling.”

[Tidskode 25:27-28:19]

Der vises skjulte optagelser foretaget af Freya inde fra Pinsekirken i [Bynavn B]. På optagelserne ses Freya og en kvindelig præst sidde over for hinanden ved et bord. Den kvindelige præsts ansigt og stemme er sløret på optagelserne. [Klager] sætter sig på en stol for enden af bordet:

”Speak, voiceover: Freya og [Klager] aftaler at mødes i Pinsekirken på [Området]. Mødet skal foregå i kirkens kælder.

Kvindelig præst: Så lykkedes det.

Freya: Så lykkedes det.

Speak, voiceover: Med til mødet er også en anden præst fra Pinsekirken.

Kvindelig præst: Jamen kære Freya. Tak, fordi du er her. Og tak, fordi du har tillid til os.

[Klager]: Nå, lad os høre det, du helst vil snakke om i dag. Er det ikke det der med, det der dæmonhalløjsa og okkulte, og hvordan, hvor meget og hvor lidt, man skal forholde sig til det? Er det ikke mest det, du tænker på, vi skal snakke om?

Freya: Jo.

Kvindelig præst: Nogle gange får udfrielse sådan et voldsomt udtryk. Jeg ved ikke, hvor meget du kender til eksorcisme og den slags. Har du set film om det?

Freya: Ja, det er nemlig det.

Kvindelig præst: Så derfor har du sådan nogle billeder af det. Det, du ser i film, ja det kan vi også godt ende ud i. Men det tror jeg ikke, at vi gør.

Freya: Jeg tror bare, at jeg sådan hænger fast, altså både med sådan...

Speak, voiceover: Som en del af sin dækhistorie fortæller Freya, at hun føler skyld og skam, fordi hun har været sin kæreste utro. Ligesom det var tilfældet i [Afdøde]s historie.

[Klager]: Hvis man nu siger det med skyld og skam, så kan man se, at psykiatrien og psykologien kan selvfølgelig prøve at hjælpe lidt med forskellige redskaber og så videre, men det er jo også rigtigt, at det kun er Jesus, der kan fjerne den skyld og skam.

Freya: Ja.

[Klager]: Der kan man sige, at psykiatrien kan ikke rigtig få det med Guds tilgivelse ind. Det er jo for os det store. Det er jo korsets mirakel, kan man sige, at jeg kan blive helt ren.”

Der vises skjulte optagelser af Freya, der sidder foran [Klager], som holder hende i hånden. [Klager] foretager en bøn om udfrielse på Freya i uforståelig tale. Samtidig holder den kvindelige præst hånden på Freyas hoved og skulder:

”[Klager]: Helligånd, fyld Freya med din glæde, din fred, din styrke.

Speak, voiceover: Efter den indledende snak om det okkulte og hvad Gud kan, som psykiatrien ikke formår, går [Klager] i gang med uddrivelsen af Freya. Det sker ved hjælp af håndspålæggelse og tungetale.

[Klager]: [Uforståelig tale] tak, at hun skal få tungetalen og få lov at tale hemmeligheder med dig. Halleluja [uforståelig tale].

[[Klager] rejser sig op, mens han samtidig holder Freya i hånden og lægger en hånd på hendes hoved]

[Klager]: Halleluja, Jesus døber dig med Helligånden her i eftermiddag. Bare vær frimodig, Freya. Helligånden er over dig. Du kan sagtens tale i tunger nu [uforståelig tale].

Speak, voiceover: Freya lader som om, at hun taler i tunger for at virke troværdig. Uddrivelsesseancen tager lige under 15 minutter.

Freya: [Uforståelig tale].”

I artiklen *”Læge stopper øjeblikkeligt – opsøgte kvinde i eget hjem”* er indsat et videoklip af 34 sekunders varighed med overskriften *”Se [Klager] lave uddrivelse på TV 2s journalist”*, som stammer fra TV 2s udsendelse *”Gud er din læge: Fri os fra det onde”*. I videoklipet ses [Klager] foretage en bøn om udfrielse på TV 2s muldvarp Freya. Videoklipet er ledsaget af følgende beskrivelse:

”En læge, der både arbejder i psykiatrien og fungerer som præst i pinsekirken, laver en dæmonuddrivelse på en kvinde, han tror har psykiske problemer. Kvinden er dog TV 2-journalist og agerer som muldvarp. Video: [Journalisten]”

Pressenævnet finder ikke grundlag for at fastslå, at TV 2 ved omtalen af udfrielsen har overskredet rammerne for redigering. Nævnet har lagt vægt på, at [Klager]s budskab om helbredelse ved håndspålæggelse og baggrunden for hans bøn om udfrielse ikke fremstår forvansket i udsendelsen, herunder at ”det kun er Jesus, der kan fjerne den skyld og skam”,

og at ”psykiatrien ikke rigtig [kan] få det med Guds tilgivelse ind, [d]et er jo korsets mirakel, kan man sige, at jeg kan blive helt ren”. Nævnet har også lagt vægt på, at det fra den skjulte optagelse er gengivet, at [Klager] inden seancen med Freya udtaler, at ”[e]r det ikke det der med, det der dæmonhalløjsa og okkulte, og hvordan, hvor meget og hvor lidt, man skal forholde sig til det? Er det ikke mest det, du tænker på, vi skal snakke om?”, ligesom [Klager]s udtalelse om uddrivelse korrekt er gengivet i udsendelsen, herunder at han ”som udgangspunkt [går] en bue udenom det”, og at ”[d]et bliver let forkert og overdrevet og misforstået”. Det er herefter nævnets vurdering, at omtalen ikke over for seerne og læserne giver et misvisende indtryk af [Klager]s synspunkter. Nævnet udtaler ikke kritik.

- *Uhæderlighed*

[Klager] har klaget over, at [Broren] fremkommer med en nedgørende kommentar i udsendelsen, som han ikke blev forelagt forud for offentliggørelsen.

Af udsendelsen fremgår blandt andet følgende:

[Tidskode 28:20-29:23]

Der vises optagelser af [Sønnen], [Datteren] og [Broren], der sidder ved et bord og ser de skjulte optagelser af mødet mellem Freya, [Klager] og den kvindelige præst:

”[Klager]: Halleluja, det er så smukt. Bare bliv ved, Freya, det er så fint. Halleluja.
Kvindelig præst: I Jesu navn så lukker vi nu de indgange, den onde har haft. I Jesu navn lukker vi nu de porte, der har været for den onde.
 [Klager]: Gud har døbt dig med den hellige ånd, og Gud har født dig på ny. Og du tilhører Gud. Og med alle de ting, vi har snakket om, slut med det. Du er på det vindende hold, og dit liv er i Guds hænder. Halleluja.”

Der klippes tilbage til optagelserne af [Sønnen], [Datteren] og [Broren]:

”[Broren]: Hold da kæft, mand.
 [Sønnen]: Jeg kan slet ikke [græder]. Jeg kan slet ikke have, at den der mand har haft noget som helst med min mor at gøre.
 [Broren]: Det her, det er simpelthen bare uhæderlighed i bund og grund af værste skuffe. Og det er jo noget, man gør under radaren. Under dække af at være lægefaglig, og så kører man sådan et show der bag kulissen.”

Pressenævnet finder, at udsagnet ”uhæderlighed i bund og grund af værste skuffe” klart fremstår som [Broren]s subjektive vurdering af [Klager]s ageren i sit virke som henholdsvis præst og psykiater, og at udsagnet ikke kan anses for at indeholde en beskyldning mod [Klager] om, at han under udøvelsen af sin gerning som læge har handlet i strid med forpligtelsen til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed, eller at han har handlet under normen for almindelig anerkendt faglig standard ved sin behandling af [Afdøde]. Nævnet bemærker i den forbindelse, at det klart fremgår af udsendelsen, at udsagnet bliver fremsat af [Broren], bror til [Afdøde], som en følelsesmæssig reaktion på at have set de skjulte optagelser af [Klager]s bøn om udfrielse på Freya, som havde oplyst, at hun havde

psykiske vanskeligheder. Nævnet udtaler ikke kritik af TV 2 for at bringe udsagnet uden forelæggelse.

- Sammenligning

[Klager] har klaget over, at indslaget indeholder en direkte sammenligning mellem TV 2s muldvarp Freya og hans tidligere patient [Afdøde], som er ukorrekt.

I den forbindelse har [Klager] henvist til, at muldvarpen havde kærestesorger, og at [Afdøde] havde været indlagt flere gange, var selvmordstruet, i behandling for depression og ”højest sandsynligt bipolar”.

Af indslaget fremgår blandt andet følgende:

[Tidskode 00:09-00:35]

Der vises optagelser fra studiet i Go’ aften Live, hvor værterne [Vært A] og [Vært B] præsenterer aftenens indslag:

”[Vært A]: Danske frikirker og religiøse fællesskaber har bedrevet dæmonuddrivelse på psykisk sårbare patienter, endda mens de har været indlagt på psykiatriske afdelinger. Det afslører en ny TV 2-dokumentar med titlen *”Gud er din læge”*.

[Vært B]: Og det her, det møder kritik fra flere eksperter, der blandt andet mener, at den form for religiøs indblanding simpelthen kan forværre psykiatriske patienters tilstand. Det skal vi tale om nu. God aften og velkommen til.”

[Tidskode 12:35-13:02]

Der vises optagelser fra studiet i Go’ aften Live, hvor værten [Vært B] interviewer [Tilrettelæggeren], tilrettelægger af dokumentarserien *”Gud er din læge”*:

”[Vært B]: I dokumentaren, der vælger I også at optage en frivillig fra det her fællesskab, det her religiøse fællesskab, der hedder [Fællesskabet], med skjult kamera. [Fællesskabet] er jo et af de fællesskaber, som [Afdøde], [Sønnen] og [Datteren]s mor, får besøg af og er i kontakt med. I har sat en muldvarp i kontakt med det her fællesskab. Muldvarpen har jo angivet, at hun har de samme lidelser som [Afdøde] og også udgiver sig for at modtage medicin for en psykisk lidelse ligesom [Afdøde].”

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at TV 2s muldvarp, Freya, foregav at have været indlagt på en psykiatrisk afdeling, have mørke tanker og få antipsykotisk medicin. Nævnet lægger endvidere til grund, at Freya under samtalen med [Klager] fortalte, at hun føler skyld og skam, fordi hun har været sin kæreste utro.

Pressenævnet finder, at det havde været hensigtsmæssigt, såfremt TV 2s muldvarps fiktive psykiske tilstand havde været gengivet mere præcist af værten, men finder efter en samlet vurdering ikke grundlag for at udtale kritik. Nævnet har lagt vægt på, at oplysningen ikke kan anses for væsentlig i sammenhængen, og at det af dokumentarserien, som der henvises til i

indslaget, fremgår nærmere om henholdsvis [Afdøde]s forløb i psykiatrien og TV 2s muldvarps fiktive psykiske udfordringer.

Pressenævnet finder heller ikke i øvrigt anledning til at udtale kritik af TV 2.